

PRILOG III.

**OBRAZAC ZA IZRADU
ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE OKOLINSKE DOZVOLE**

A. PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA/OPERATERU

1. Osnovni podaci

1.1. Naziv operatera	SD "Bostexfarm" d.o.o.	
1.2. Pravni status	Privatno vlasništvo	
1.3. Vrsta zahtjeva	Novi pogon ili postrojenje	DA
	Postojeći pogon ili postrojenje	DA
	Navesti značajnu izmjenu postojećih pogona i postrojenja/promjene u radu za pogone i postrojenja kojima je izdata okolišna dozvola	NE
	Prestanak aktivnosti	
1.4. Vlasništvo nad privrednim subjektom	Privatno privredno društvo	
1.5. Adresa sjedišta privrednog subjekta	Lukavac bb, 71 220 Trnovo	
1.6. Poštanska adresa privrednog subjekta, ukoliko se razlikuje od prethodne	/	
1.6. Matični broj privrednog subjekta (ID broj, PDV broj)	430241274000	
1.7. Šifra osnovne djelatnosti u skladu sa klasifikacijom djelatnosti	01.47 Uzgoj peradi	
1.8. SNAP kod (oznaka djelatnosti)	10 Agriculture	
1.9. NACE kod (oznaka djelatnosti)	C10: C10.1.2 - Processing and preserving of poultry meat	
1.10. Ovlašteno lice	Pintol Azra	
1.11. Ime i prezime ovlaštenog lica	Pintol Azra	
1.12. Funkcija u privrednom subjektu	Direktor	
1.13. Telefon	060 33 58 660	
1.14. Faks	/	
1.15. E-mail	azrapintol2@gmail.com	

2. Podaci o pogonu/postrojenju

2.1. Naziv pogona/postrojenja	Farma za tov – uzgoj pilića
2.2. Adresa na kojoj je lociran pogon i postrojenje, ili na kojoj će biti lociran	Lukavac bb, 71 220 Trnovo
2.3. Koordinate lokacije prema državnom koordinatnom sistemu	18°27'08.9"E 43°41'50.1"N
2.4. Kategorija industrijskih aktivnosti koje su predmet zahtjeva u skladu sa Prilogom I. ili Prilogom II. ove uredbe	5. Druge aktivnosti 6. Intenzivan uzgoj a) od 20.000 od 60.000 mjesta za perad;
2.5. Projektovani kapacitet glavne jedinice	55.000 mjesta za perad
2.6. Kategorija industrijskih aktivnosti ostalih jedinica u skladu sa Prilogom I. Uredbe	/
2.7. Projektovani kapacitet ostalih jedinica	/
2.8. Broj zaposlenih	5

3. Dodatne informacije o pogonu/postrojenju

Popis svih dobijenih dozvola na dan podnošenja zahtjeva:

Naziv dozvole	Referentni br.	Datum izdavanja	Period važenja
Rješenje o obavljanju djelatnosti	UPI 02/5-20-971/22	06.09.2022.	/
Uvjerenje o poreznoj registraciji	4302412740000	23.05.2014.	/
Prethodna okolinska dozvola	05-23-15401/16	22.02.2017.	5 godina
Prethodna okolinska dozvola	05-23-15674/14	30.12.2014.	5 godina
Vodna saglasnost	07-06-21-9376/24	20.06.2024.	5 godina

Vodna saglasnost	07-06-21-9892/24	08.07.2024.	5 godina
Vodna saglasnost	UP-1/21-1-40-299-5/24	22.07.2024.	5 godina
Vodna saglasnost	UP-1/21-3-40-099-4/25	13.03.2025.	1 godina
Vodna saglasnost	UP-1/21-2-40-111-2/25	14.03.2025.	2 godine
Urbanistička saglasnost	UP-1 02-2-65/25	22.01.2025.	Produženje na godinu dana
Građevinska dozvola	UP 02-2-23-1697/15	13.05.2015.	/
Upotrebna dozvola	UP 02/2-23-2690/15	07.01.2016.	/

Prilog 2 i 10.

Podaci o ovlaštenom licu/zakonskom zastupniku/opunomoćenik za kontakt u vezi sa dozvolom

Ime i prezime ovlaštenog lica	Pintol Azra
Adresa ovlaštenog lica	Mađari 24., 71220 Ilovice bb Trnovo
Funkcija u privrednom subjektu	Direktorica
Telefon	060 33 58 660
Faks	/
E-mail	azrapintol2@gmail.com

Vlasništvo nad zemljištem

Ime i prezime vlasnika nad zemljištem, broj zemljišno-knjižnog izvodka i katastarska oznaka nekretnine	Pintol Azra
Adresa vlasnika	Mađari 24., 71220 Ilovice bb Trnovo

Prilog 7.

Vlasništvo nad objektima

Ime i prezime vlasnika/pravnog lica nad objektima:	Pintol Azra
Adresa vlasnika:	Mađari 24., 71220 Ilovice bb Trnovo

Podaci o ugovoru (Broj, period važenja):	-
---	---

Podaci u vezi izmjene okolinske dozvole

Naziv pogona (prema važećoj okolinskoj dozvoli)	-
Datum podnošenja zahtjeva za okolinsku dozvolu	-
Datum izdavanja okolinske dozvole i broj iz registra izdatih okolinskih dozvola	-
Adresa na kojoj je lociran pogon i postrojenje ili neki od njegovih relevantnih dijelova	-
Lokacija pogona i postrojenja (kanton, opština, katastarski broj)	-
Razlog zbog kojeg se zahtijeva izmjena okolinske dozvole	-
Opis predloženih izmjena integralne okolinske dozvole	-

Radi se o produženju okolinske dozvole

B. SISTEM CERTIFICIRANJA POGONA/POSTROJENJA VEZANI ZA OKOLIŠ I/ILI
ZAHTJEVE KVALITETA

Implementiran i certificiran/verificiran sistem upravljanja okolišem u skladu sa standardom (navesti standard)	NE	U procesu ishodovanja
Implementiran sistem upravljanja okolišem u skladu sa standardom (navesti standard) bez certifikacije/verifikacije	NE	/
Popis odgovarajućih internih dokumenata vezanih uz zaštitu okoliša	DA Plan upravljanja otpadom	<i>Prilog 5</i>

C. OPIS STANJA LOKACIJE POGONA I POSTROJENJA

1. Osnovni podaci o lokaciji

Jedinica lokalne samouprave	Općina Trnovo
Katastarska općina	K.O. 1243 Ilovica
Katastarska čestica	k.č. 1242 Prilog 1.
Navesti udaljenost u metrima do najbližeg naselja, prijemnika otpadnih voda, voda, šuma, zaštićenih područja i drugih osjetljivih područja	Parcela se nalazi s desne strane magistralnog puta M18 Sarajevo-Trnovo, s planiranim pristupnim putem povezan s magistralnim putem. Rijeka Željeznica nalazi se istočno na udaljenosti od cca 90 m, s visinskom razlikom od 15 m u odnosu na predmetnu lokaciju.

2. Mape i sheme

Broj	Naziv mape ili sheme	Obuhvat mape ili sheme	Broj priloga
1.	Ortofoto karte/šire područje okruženja	Pogon za tov i uzgoj pilića se nalazi u ul. Ilovice bb na teritoriji općine Trnovo. Farma se nalazi na zemljištu označenom kao k.č.br. 1241 i 1243 K.O. Ilovice. Novi objekat će biti smješten na istoj parceli neposredno uz pomoćni objekat. Magistralni put M18 Sarajevo-Foča prolazi istočnom stranom lokacije i sa njega se direktno odvaja ulaz na farmu. Sa druge strane saobraćajnice, na udaljenosti od oko 90 m, protiče rijeka Željeznica. Sa južne, zapadne i sjeverne strane farma je okružena poljoprivrednim zemljištem, niskim rastinjem i šumom.	Prilog 11.

		Najbliži stambeni objekti udaljeni su 165 m od farme, a Trnovo je udaljeno 2,5 km zračne linije. Na lokaciji nema evidentiranih arheoloških lokaliteta, niti spomenika kulturne baštine.	
2.	Tlocrt pogona/postrojenja sa mjestima emisija	(Sva emisiona mjesta i tehnološke jedinice)	Prilog 12.
3.	Dijagram toka/tehnoloških shema	(Tehnološke jedinice u skladu sa tačkama 3.1. do 3.3. ovog Priloga sa tokom materijala/energije, kao i po mogućnosti svim emisionim mjestima)	Prilog 13.

3. OPIS POGONA I POSTROJENJA

3.1. Tehnološka jedinica pogona/postrojenja u kojoj se odvija glavna djelatnost u skladu sa Prilogom I. ili Prilogom II.

Naziv jedinice				
Farma za tov pilića				
Broj	Naziv podjedinice	Kapacitet	Tehnološki opis rada	Referentna oznaka iz tlocrta/dijagrama toka u prilogu
1.	Objekti za tov uzgoj pilića	55.000 mjesta za perad Postojeći objekat: 30.000 mjesta Novoprojektovani objekat: 25.000 mjesta Površina hale 1: 2124,68 m ² Površina hale 2: 1671,4 m ²	Rad farme funkcioniše kao tehnološki zaokružena cjelina gdje organizator proizvodnje obavlja dobavu jednodnevni brojlara i stočne hrane, te dalje tovljenje brojlera odvozi na klanje. Uzgoj brojlera u predmetnom kompleksu farme koncipiran je kroz sljedeće cjeline: ➤ transport i prijem jednodnevni brojlara, ➤ tov, ➤ isporuka utovljeni brojlara, ➤ priprema (čišćenje i dezinfekcija) objekata i opreme za novi turnus. Za tov brojlera koristi se skoro isključivo podni sistem držanja zbog sprečavanja povređivanja tijela	Prilog br 12 Rb. 1. i 8.

			brojlera, a u cilju dostizanja visokog kvaliteta mesa. S obzirom da je betonski pod u objektu, koristi se prostirka ili stelja za toplinsku izolaciju. Tov brojlera će se vršiti prema posebnoj tehnologiji u trajanju od 40 dana, nakon čega se 20 dana vrši priprema za sljedeći turnus. Proces tovljenja se odvija u tri faze: ➤ u prvoj fazi brojleri se hrane koncentrovanim hranivom tzv. starterom, ➤ U drugoj fazi, koja traje 21 dana, kao hranivo se daje tzv. grover ➤ U trećoj fazi tova, ishrana se vrši tzv. finišerom. Hrana se skladišti u silosu koji se nalazi uz zapadnu fasadu objekta, a distribucija hrane će se vršiti putem spiralog transportera koji puni koševe postavljene na svakoj proizvodnoj liniji. U predmetnoj farmi proces ishrane i napajanja je automatizovan. Prije	
--	--	--	---	--

			naseljavanja svakog sljedećeg turnusa, objekat se detaljno čisti i pere, nakon čega se vrši dezinfekcija objekta i opreme. Za čišćenje objekta i pojenje brojlera koristi se voda iz lokalne vodovodne mreže. Napajanje brojlera vrši se iz okruglih automatskih visećih pojilica ili nipl sistema (zatvoreni sistem popularno nazvanog "kap po kap"). Prema tehnološkim normama u toku jednog turnusa potrebno je obezbijediti po jednom brojleru 0,2 l/dan. Preporučeni omjer hrane i vode kreće se u rasponu 1:1,7 do 1:2. Nakon dostizanja prosječne mase živih pilića 2,0 - 2,5 kg, brojleri se transportuju u klaonicu. Iseljenjem utovljenih brojlera na farmi se vrši redovan remont objekta koji se sastoji od: ➤ izgnojavanje objekata, ➤ čišćenja i pranja objekata i opreme, dezinfekcije, dezinfekcije i	
--	--	--	---	--

			deratizacije, ➤ razastiranje nove stelje. Nakon svakog završenog turnusa, pored ostalog, vrši se izgnojavanje objekta, odnosno uklanjanje izmeta i stelje na zato određeno mjesto. Izmet sa slamom, koja se koristi kao podloga pilićima, se čisti i sakuplja poslije svakog turnusa kada se objekat farne prazni. Po uklanjanju izmeta i stelje iz objekta, pod se očisti (omete se) sa priručnim metlama i temeljito se opere vodom. Nakon čišćenja objekta vrši se dezinfekcija i objekta i opreme. Postoji niz dezinfikacionih sredstava koji se razlikuju u vrsti aktivne materije i agregatnom stanju. Najčešće korišteni dezinficijensi u peradarskoj industriji su: kvarterno amonijevi spojevi, hipohloriti, jodoformi, fenoli i formaldehid. Kao vid uklanjanja patogenih organizama i u cilju da se dezinfikuju	
--	--	--	---	--

			nedostupna područja objekta može se obavljati fumigacija (dezinsekcija). Deratizacija se vrši kontinuirano. Poslije ovih operacija objekat miruje 14 dana (biološko mirovanje) nakon čega je spreman za useljavanje drugih brojlera uz prethodno razastiranje stelje. U periodu tova brojlera dolazi do uginuća istih prilikom čega treba izvršiti zbrinjavanje shodno važećim propisima (Pravilnika o utvrđivanju veterinarsko-zdravstvenih uslova za odlaganje, korištenje, sakupljanje, prijevoz, identifikaciju i sljedivost, registraciju i odobravanje pogona, stavljanje na tržište, uvoz, tranzit i izvoz nusproizvoda životinjskog porijekla i njihovih proizvoda koji nisu namijenjeni ishrani ljudi („Službeni glasnik BiH“ broj 30/12), Odluke o nusproizvodima životinjskog porijekla i njihovim proizvodima	
--	--	--	--	--

			koji nisu namijenjeni ishrani ljudi („Službeni glasnik BiH“ broj 19/11) i Pravilnika o uslovima uvoza i provoza živih životinja, sirovina, proizvoda i nusproizvoda životinjskog porijekla, veterinarskih lijekova i hrane za životinje u Bosnu i Hercegovinu („Službeni glasnik BiH“ broj 57/12).	
--	--	--	--	--

Opis pogona

3.2. Tehnološka jedinica pogona/postrojenja u kojoj se odvijaju ostale djelatnosti u skladu sa Prilogom I. ili Prilogom II.

Naziv jedinice				
Kompleks farme za tov pilića				
Broj	Naziv podjedinice	Kapacitet	Tehnološki opis	Referentna oznaka iz tlocrta/dijagrama toka u prilogu
1.	Kotlovnica- 2 kotla za grijanje Hala I Kotlovnica- Novoprojektovana hala II	Kotao-200 kW	Tip TK 200. 2015 god, proizvođač Topling Prnjavor. Kotlovnica se nalazi u prizemlju objekta u zasebnoj prostoriji. Energenti ugalj i drvo. Kotao koristi ugalj i drvo za potrebe grijanja, bez ugrađenog uređaja za odvajanje prašine. U kotlovnici se vrši	Prilog 12

			ručna doprema uglja i ručni odvoz šljake. Površina kotlovnice I iznosi 14,92 m² Površina kotlovnice u novoprojektovanom objektu iznosi 14,74 m²	
2.	Pomoćna zgrada	vanjskih dimenzija 20,0x7,0 m, spratnosti P+1	Prizemlje se sastoji od 3 prostorije koje služe za skladištenje ogreva, slame, radne opreme, mehanizacije, sredstava za dezinfekciju i dr. Sprat objekta je predviđen kao prostor za radnike.	Prilog br 12 Rb. 4.

3.3. Tehnološke jedinice koje nisu navedene u Prilogu I. ili Prilogu II. (direktno povezane djelatnosti)

Broj	Naziv jedinice	Kapacitet	Tehnološki opis	Referentna oznaka iz dijagrama toka u prilogu
1.	/	/	/	/

3.4. Referentna oznaka emisionog mjesta (oznake: Z - zrak,,V - voda, T - tlo, K - sistem javne kanalizacije) prikazani u tlocrtu pogona/postrojenja/ dijagramu toka

Oznaka	Emisiono mjesto	Gauss Kruegerove koordinate		Opis	Broj priloga
		X	Y		
Z	Kotao I	18°27'08.9"E	43°41'50.1"N	Kotao služi za grijanje i kao energent koristi ugalj i drvo za potrebe grijanja, bez ugrađenog uređaja za odvajanje prašine.	Prilog 14. Izvještaj o mjeranju emisije zagađujućih materija u zrak. Prilog 12 Prikaz mjesta emisije
Z	Kotao II	18°27'08.9"E	43°41'50.1"N	Kotao služi za grijanje i kao energent koristi ugalj i drvo za potrebe grijanja, bez ugrađenog uređaja za odvajanje prašine.	Prilog 12 Prikaz mjesta emisije
V	Otpadna voda	43°41'16.60"	43°41'16.60"S	Mjerno mjesto za monitornog oborinskih otpadnih voda	Prilog 15 Izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda

3.5. Organizacija rada pogona/postrojenja

USLOVI RADA					
Ukupan broj zaposlenih	5				
Raspored zaposlenih	UREDİ	PROIZVODNJA	ODRŽAVANJE	SKLADIŠTE	OSTALO
	1	2	1	1	/
Smjene i aktivnosti	Uredi / administracija		Postrojenja		
	1 smjena		3 smjene		
Radno vrijeme	Uredi / administracija		Postrojenja		
	08:00 h -16:00 h		0-24		
Broj radnih dana godišnje	260 ured / 356 pogon				
Broj sati godišnje	2080 ured / 2096 pogon				
Sezonske varijacije	/				
Smjene i broj radnika po smjeni	Tokom sezonskih varijacija		Preostali dio godine		
	/		/		
Periodi kada privredni subjekt ne radi	Praznici				
	Redovne obustave		Nakon svakog turnusa obustavlja se rad zbog čišćenja u trajanju od 15-30 dana. U jednoj godini 56 turnusa.		

D. POPIS OSNOVNIH SIROVINA, POMOĆNIH/SEKUNDARNIH SIROVINA I SUPSTANCI, KOLIČINE POTROŠENE/PROIZVEDENE ENERGIJE I POTROŠENE VODE TOKOM RADA POGONA/POSTROJENJA

1. Osnovne sirovine, pomoćne/sekundarne sirovine i ostali materijali/supstance koje se koriste u pogonu/postrojenju

1.1. Popis sirovina, pomoćnih sirovina i supstanci koje ne sadrže opasne supstance

Ref. br. ili šifra	Naziv sirovine/supstance	Miris			Prioritetne supstance
		Miris Da/Ne	Opis	Prag osjetljivosti g/m ³	
/	Hrana za piliće	DA	Uobičajeni sastojci hrane za piliće obično nemaju snažan ili neugodan miris.	/	/
/	Voda za napoj pilića	NE	/	/	/
/	Voda za sanitarne potrebe	NE	/	/	/
/	Stelja	DA	Suha stelja obično ima blagi, zemljasti ili drvenasti miris, što je prihvatljivo u uzgoju pilića	/	/
/	Vakcine	NE	Vakcine za piliće same po sebi ne imaju snažan ili karakterističan miris. Većina vakcina je u obliku liofilizata ili suspenzije, a miris koji se može osjetiti uglavnom potječe od pomoćnih tvari ili rastvarača koji se koriste za rekonstituciju vakcine.	/	/
/	Pilota	DA	Blagi drvenasti miris		

1.2. Popis sirovina, pomoćnih sirovina i supstanci koje sadrže opasne supstance

Ref. br. ili šifra	Naziv sirovine/ supstance	CAS Broj	Kategorija opasnosti	Kapacitet skladišta (t)	Godišnja upotreba (t)	Potrošnja po jedinici proizvoda	Priroda upotrebe	R - Fraza	S9- Fraza
50000448 50000450	Izosan G	51580-86-0	H302 H319 H335 H400 H410	-	0,0027 t	Cca 400-500 g za 35.000 pilića po turnusu. 5-6 turnusa/god.	Hlorni dezificijens u obliku granulata	NE	NE
-	Kreč	1305-62-0	H318 H315	-	2 t	-	Dezinfekcija objekta nakon završenog turnusa	-	-

1.3. Voda

ULAZ									
Javni vodovod		Zahvatanje površinske vode		Vlastiti izvor		Prikupljene atmosferske padavine		Interno recikliranje	
Potrošnja	%	Potrošnja	%	Potrošnja	%	Potrošnja	%	Potrošnja	%
175.000 l/turnus	100	Nema	-	Nema	-	Nema	-	Nema	-

PRETHODNI TRETMAN (upisati koja količina vode se prethodno tretira radi poboljšanja kvaliteta prije trošenja u procesu)

MJESTA TROŠENJA											
WC/kupatila		Proizvodni procesi		Proizvodnja vodene pare		Voda za hlađenje		Industrijsko čišćenje		Ostalo pranje	
Potrošnja	%	Potrošnja	%	Potrošnja	%	Potrošnja	%	Potrošnja	%	Potrošnja	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

750 l/dan		/		/	-	/	-	18.958,14 l/turnus	-	/	-
-----------	--	---	--	---	---	---	---	-----------------------	---	---	---

IZLAZ		
Ugrađeno u proizvod	Vlastiti uređaj za prečišćavanje/ recipijent/ gradska kanalizacija	Isparavanje (emisije vodene pare u zrak)
/	Shodno procesu rada i rješenju o vodnoj dozvoli (Broj: od strane Agencije za vodno područje rijeke Save) nastajanje, prikupljanje, tretman i ispuštanje otpadnih voda se odvija na sljedeći način: <i>Sanitarno-fekalne otpadne vode</i> se vode u trokomorni vodonepropusni AB septik bez preliva i ispusta, lociran na pristupačnom mjestu. <i>Otpadne vode od pranja prostora za tov pilića</i> se ispušta u vodonepropusnu betonsku višekomornu septičku jamu, bez preliva, zapremine $V=12 \text{ m}^3$, koja se redovno prazni shodno zaključenom ugovoru sa JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo. <i>Oborinske vode</i> su relativno čiste vode iz razloga što nisu opterećene transportom, tako da oborinske vode sa krova prikupljaju se preko oluka i usmjeravaju ka upojnim bunarima.	/

TROŠAK ZA VODU			
STAVKA	OSNOVA (m ³ /god)	KM/m ³ *	UKUPNO (KM)god.
UKUPNO			340,00

* Trošak za vodu: **paušalno**

1.4. Skladištenje sirovina i ostalih supstanci

Broj	Prostor skladišta, privremeno skladištenje, rukovanje sa sirovinom, proizvodima i otpadom	Kapacitet	Tehnički opis	Referentna oznaka iz dijagrama toka/ tlocrta u Prilogu
1.	Silos	-	Hrana za piliće. Silosi su montažni, a doziranje hrane je automatizovano.	Prilog br 12 Rb. 2. i 7.
2.	Pomoćna zgrada	vanjskih dimenzija 20,0x7,0 m, spratnosti P+1	Skladištenje ogreva, stelja, radne opreme, mehanizacije, sredstava za dezinfekciju i dr.	Prilog br 12 Rb. 4.
3.	Vodonepropusna septička jama	16,8 m ²	Tehnološke otpadne vode nastaju prilikom pranja tehnološke opreme i os ispiranja, odnosno pranja površine objekta nakon završenog turnusa. Ove otpadne vode se	Prilog br 12 Rb. 5

			prikupljaju sistemom otvorenih kanala te odvode van objekta do vodonepropusne septičke jame bez preliva.	
4.	Laguna	13,2 m ²	Deponovanje prostirke i đubreta	Prilog br 12 Rb. 6
5.	Rezervoar	25 m ³	Rezervoar za vodu	Prilog br 12 Rb. 3
6.	Ostava unutar objekta	Nije poznato	Prostor za skladištenje Izosana G Cca 400-500 g za 35.000 pilića po turnusu. 5-6 turnusa/god	-

2. Potrošena i proizvedena energija u pogonu/postrojenju

Potrošnja energije

POTROŠNJA ENERGIJE			
Resurs	Ukupna potrošnja (kWh/g, t/g, l sl.)	Potrošnja po jedinici proizvoda	Procenat u odnosu na ukupnu potrošnju (%)
Električna energija	54.000 kWh	-	-
Prirodni gas		-	-
Ugalj	180000 kg	-	-
Nafta	27000 l	-	-
Ostalo		-	-

Proizvodnja energije

PROIZVODNJA ENERGIJE			
Resurs	Ukupna proizvodnja (kWh/g, t/g, l sl.)	Proizvodnja po jedinici proizvoda	Procenat u odnosu na ukupnu proizvodnju (%)
Električna energija	-	-	-
Prirodni gas	-	-	-
Ugalj	-	-	-
Ostalo	-	-	-

*Nije primjenjivo

E. UPRAVLJANJE OTPADOM I OPIS IZVORA EMISIJA, VRSTE I KOLIČINE EMISIJA IZ POGONA I POSTROJENJA U OKOLIŠ (ZRAK, VODA, TLO) IZVJEŠTAJ O NULTOM STANJU, KAO I IDENTIFIKACIJE ZNATNIH UTICAJA NA OKOLIŠ I ZDRAVLJE LJUDI

1. Upravljanje otpadom

1.1. Upravljanje opasnim otpadom

Otpadni materijal	Broj pod kojim se otpad vodi u Pravilniku o kategorijama otpada sa listama	Primarno mjesto nastajanja	Količine		Prerada ili odlaganje na lokaciji (metoda i lokacija)	Prerada, ponovna upotreba ili recikliranje izvan lokacije (metoda, lokacija i kontraktor)	Odlaganje izvan lokacije (metoda, lokacija i ugovarač)
			kom/ god	m ³ / mjesec			
Ostali otpad čije sakupljanje i odlaganje podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije	18 02 02*	Objekti za tov pilića	Nije poznato Ova vrsta otpada nastaje u periodu kada je u toku uzgoj pilića.	-	-	-	Ovlaštena firma za upravljanje opasnim otpadom Aida commerce d.o.o.

1.2. Upravljanje otpadom koji nije opasan

Otpadni materijal	Broj pod kojim se otpad vodi u Pravilniku o kategorijama otpada sa listama	Primarno mjesto nastajanja	Količine		Prerada ili odlaganje na lokaciji (metoda i lokacija)	Prerada, ponovna upotreba ili recikliranje izvan lokacije (metoda, lokacija i kontraktor)	Odlaganje izvan lokacije (metoda, lokacija i ugovarač)
			Tona/mjesec	m ³ /mjesec			
Talozi od ispiranja i čišćenja	02 01 01	Pri održavanju objekta	0,066	-	Pri održavanju objekta	-	KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo
Otpadna životinjska tkiva	02 01 02	Prostorije za tov pilića	200-600 uginulih pilića po turnusu	-	Plato određen za privremeno odlaganje na kojem je onemogućen kontakt sa okolinom	-	KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo
Životinjske fekalije, urin, gnoj (uključujući pokvarenu slamu), efluenti koji se posebno sakupljaju i obrađuju van kruga njihovog nastanka	02 01 02	Pileće đubrivo	73,91	-	Privremeno odlagalište	-	KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo

Leteći pepeo od izgaranja treseta i neobrađenog drveta	10 01 03	Sagorijevanje		0,343	Privremeno odlaganje u metalnim bačvama	-	KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo
Ambalaža od papira i kartona	15 01 01	Ambalaže sirovina i materijala	0,0198		Privremeno odlagalište u krugu farme	-	Spaljivanje u peći
Mješani komunalni otpad	20 03 01	Pri korištenju objekta	0,29	-	Privremeno odlagalište/ kontenjeri	-	KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo
Muljevi iz septičkih jama	20 03 04	Cjelokupno radilište	64	-	Kontejneri za komunalni otpad	-	KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo

2. Emisije u zrak

2.1. Emisije u zrak iz parnih kotlova (popuniti jednu stranicu za svaki izvor emisije pojedinačno)

Emisiono mjesto

Emiter Oznaka:	PRIVREDNO DRUŠTVO NEMA PARNI KOTAO
Opis:	
Koordinate (geografska širina i dužina u decimalnim stepenima):	
Podaci za dimnjak: Dijametar:	
Visina iznad tla (m):	
Datum puštanja u rad:	

Karakteristike emisije :

Kapacitet kotla Proizvodnja pare: Toplotni ulaz:	-		
Gorivo Tip: Maksimalna potrošnja goriva Sadržaj sumpora u gorivu %:	-		
NOx	-		
Aktualna koncentracija O2 %	-		
Maksimalni protok gasova	-		
Temperatura	°C(max.)	°C(min.)	°C(avg.)

(1) Period ili periodi vremena u kojima se javljaju emisije uključujući dnevne ili sezonske varijacije (uključiti početak rada i/ili zaustavljanje):

Periodi emisije (prosjek)	min/h	h/dan	dan/god
---------------------------	-------	-------	---------

2.2. Glavne emisije u zrak (popuniti jednu stranicu za svako emisiono mjesto pojedinačno)

Emisiono mjesto Ref. Br:	M1
Izvor emisije:	Kotlovsko postrojenje za sagorijevanje dimnjak 1
Opis:	Postrojenje za zagorijevanje: Proizvođač: Topling Prnjavor; Tip kotla:TK 200; Toplotna snaga kotla: 200 kW; Godina proizvodnje/ugradnje: 2015; Korišteno gorivo: ugalj/drvo
Koordinate po državnom koordinatnom sistemu	18°27'08.9"E 43°41'50.1"N
Detalji o dimnjaku Dijametar:	Presjek dimnog kanala : 0,25 m Površina presjeka dimnog kanala 0,0491 m ²
Visina (m):	Visina dimnjaka: 8,5 m
Datum početka emitovanja:	-

Karakteristike emisije:

(1) Protok (zapremina koja se emituje):			
Srednja vrijednost/dan	Nm ³ /d	Maks./dan	m ³ /d
Maksimalna vrijednost/sat	609,36Nm ³ /h	Min. brzina protoka	m.s-1
(2) Ostali faktori			
Temperatura	°C(max)	°C(min)	369,4°C(sr.vrijednost)
Zapreminski izrazi su dati kao: suho vlažno			

(3) Period ili periodi vremena u kojima se javljaju emisije uključujući dnevne ili sezonske varijacije (uključiti početak rada i/ili zaustavljanje)

Periodi emisije (prosjek)	min/h h/dan dan/god – kotao radi tokom grejne sezone ili čitave godine, a prema planu proizvodnje
---------------------------	--

Emisiono mjesto Ref. Br:	M2
Izvor emisije:	Kotlovsko postrojenje za sagorijevanje-dimnjak 2
Opis:	Postrojenje za zagorijevanje: Proizvođač: Topling Prnjavor; Tip kotla: TK 200; Toplotna snaga kotla: 200 kW; Godina proizvodnje/ugradnje: 2015; Korišteno gorivo: ugalj/drvo
Koordinate po državnom koordinatnom sistemu	18°27'08.9"E 43°41'50.1"N
Detalji o dimnjaku Dijametar: Visina (m):	Presjek dimnog kanala : 0,25 m Površina presjeka dimnog kanala 0,0491 m ²
Datum početka emitovanja:	-

Karakteristike emisije:

(1) Protok (zapremina koja se emituje):			
Srednja vrijednost/dan	Nm ³ /d	Maks./dan	m ³ /d
Maksimalna vrijednost/sat	Nije poznato	Min. brzina protoka	m.s-1
(2) Ostali faktori			
Temperatura	°C(max)	°C(min)	Nije poznato
Zapreminski izrazi su dati kao: suho vlažno			

(3) Period ili periodi vremena u kojima se javljaju emisije uključujući dnevne ili sezonske varijacije (uključiti početak rada i/ili zaustavljanje)

Periodi emisije (prosjeak)	min/h	h/dan
	dan/god – kotao radi tokom grejne sezone ili čitave godine, a prema planu proizvodnje	

Nije rađeno ispitivanje za dimnjak 2 iz razloga što je u tom momentu bio izvan upotrebe.

Prilog 14.

2.3. Glavne emisije u zrak – Karakteristike emisija (jedna tabela se popunjava za svako emisiono mjesto pojedinačno)

Referentni broj emisnog mjesta:

paramet	Prije tretmana				Kratak	Kod ispuštanja					
	mg/Nm³		kg/h			mg/Nm³		kg/h.		kg/god	
	Prosjek	Max.	Prosjek	Max.		Prosjek	Max	Prosjek	Max	Prosjek	Max
CO ₂						-					
CO						522,63					
SO ₂						621,76					
NO _x						145,55					
Čvrste čestice						52,36					

2.4: Emisije u zrak – Manje emisije u zrak (jedna tabela se popunjava za svako emisiono mjesto pojedinačno)

Referentni broj emisnog mjesta :

Tačka emisije	Opis	Detalji emisije (1)				Primjenjen sistem smanjenja (filteri, itd.)
Referentni brojevi		Materijal	mg/Nm ³ (2)	kg/h	kg/god.	

***Nije primjenjivo**

2.5. Navesti granične vrijednosti emisija zagađujućih supstanci (u skladu sa relevantnim propisima) koje emituje pogon i postrojenje u zrak pri obavljanju svoje/ih djelatnosti.

Prema Pravilniku o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorjevanje („Službene novine Federacije BiH“, br. 3/13 i 92/17), postojeći i novi kotao firme SD Bostexfarm d.o.o. spada u mala postrojenja za sagorijevanje čija snaga nije veća od 1 MW pri korištenju čvrstog goriva. Prema tome, granične vrijednosti su date u nastavku.

B. Granične vrijednosti dimnog broja, emisije CO i NOx za postojeća postrojenja za sagorijevanje zavisno od vrste goriva	
Čvrsta goriva	
1. Dimni broj	1
2. Ugljen monoksid	
- Čvrsta goriva	1,000 mg/m ³ _n
3. Azotni oksidi	
- Čvrsta goriva	400 mg/m ³ _n
4. Čvrste čestice	
- Čvrsta goriva	150 mg/m ³ _n

B. Granične vrijednosti dimnog broja, emisije CO i NOx za nova mala postrojenja za sagorijevanje zavisno od vrste goriva	
Čvrsta goriva	
1. Dimni broj	≤ 1
2. Ugljen monoksid	
- Postrojenje toplotne snage 150 kWth - 500 kWth	2,000 mg/m ³
3. Azotni oksidi (izraženi kao NO ₂) – postrojenja toplotne snage 100 kWth - 1 MWh	250 mg/m ³

3. Fugitivne i potencijalne emisije

3.1. Emisije u zrak – Potencijalne emisije u zrak

Emisiono mjesto (referentni broj) Prema priloženoj mapi	Opis	Uzrok (uslov) koji emisiju može da izazove	Detalji o emisiji (Potencijalna maksimalna emisija) (1)		
			Materijal	mg/Nm ³	kg/h
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

4. Emisije u vode

4.1. Emisije u površinske vode (popuniti jednu stranicu za svaku emisiju pojedinačno)

Emisiono mjesto:

Emisiono mjesto Ref. Br: (ref.br mora biti isti kao na mapi lokacije)	-E1
Izvor emisije:	Oborinske vode sa krovova
Lokacija :	Oborinske vode se usmjeravaju podovima platoa ka rigolima i ispuštaju po okolnom terenu koji gravitira ka postojećem obodnom kanalu, koji ide u površinski vodotok
Koordinate po državnom koordinatnom sistemu:	43°41'16.60"S ; 18°26'42.64"E
Ime recipijenta (rijeka, jezero...):	Okolni teren
Protok recipijenta:	m ³ .s-1 protok u sušnom periodu m ³ .s-1 95% protok
Kapacitet prihvatanja zagađujućih materija:	-kg/dan

Sva otpadna voda se koja nastaje u procesu rada i korištenja objekta ispušta se vodonepropusnu betonsku višekomornu septičku jamu, bez preliva, zapremine V=12 m³, koja se redovno prazni shodno zaključenom ugovoru sa JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo.

Prilog 15.

Detalji o emisijama:

(1) Emitovana količina			
Prosječno/dan	U zavisnosti od vremenski uslova m ³	Maksimalno/dan	-m ³
Maksimalna vrijednost/sat	- m ³	-	-

Nisu omogućeni tehnički uslovi za mjerenje protoka

2) Period ili periodi vremena u kojima se javljaju emisije uključujući dnevne ili sezonske varijacije (uključiti početak rada i/ili zaustavljanje):

Periodi emisije (prosjeak)	min/h	h/dan	dan/god
----------------------------	-------	-------	---------

4.2. Emisije u površinske vode - Karakteristike emisija (popuniti posebnu tabela za svako emisiono mjesto pojedinačno)

Parametar	Prije tretmana				Na ispustu u recipijent				Efikasnost uređaja za prečišćavanje (%)
	Maks. prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. prosječna vrijednost na dan (mg/l)	kg/dan	kg/god	Maks. prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. prosječna vrijednost na dan (mg/l)	kg/dan	kg/god	
Ukupne suspendovane materije	-	-	-	-	23	-	-	-	-
Hemijska potrošnja kisika	-	-	-	-	<6	-	-	-	-
Biološka potrošnja kisika	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Sadržaj rastvorenog kisika	-	-	-	-	5,35	-	-	-	-
Amonijačni	-	-	-	-	0,21	-	-	-	-

azot									
Ukupni azot	-	-	-	-	2,9	-	-	-	-
Ukupni fosfor	-	-	-	-	0,047	-	-	-	-
Taložive materije	-	-	-	-	0,1	-	-	-	-

Referentni broj emisionog mjesta:

Jednokratno uzimanje uzorka Prilog 15.

4.2.1. Navesti granične vrijednosti emisija supstanci i kvaliteta otpadnih voda (u skladu sa relevantnim propisima) koje pogoni i postrojenja ispuštaju u površinske vode pri obavljanju svoje/ih djelatnosti.

Prema Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sistem javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/20 96/20, 1/24) date su granične vrijednosti emisije supstanci i parametara kvaliteta za tehnološke otpadne vode (Prilog 1, Tabela 1.1.).

Parametar	Jedinica mjere	Granične vrijednosti emisije tehnoloških otpadnih voda koje se ispuštaju u	
		Površinska vodna tijela	Javni kanalizacioni sistem
Ukupne suspendovane materije	mg/l	35,0	400,0
Hemijska potrošnja kisika	mg/l	125,0	700,0
Biološka potrošnja kisika	mg/l	25,0	250,0
Amonijačni azot	mg/l	10,0	40,0
Ukupni azot	mg/l	15,0	100,0
Ukupni fosfor	mg/l	2,0	5,0
Taložive materije	mg/l h	0,5	10,0

4.3. Emisije koje se ispuštaju u sistem javne kanalizacije (popuniti jednu stranicu za svako emisiono mjesto pojedinačno)

Emisiono mjesto:

Emisiono mjesto Ref. Br: (Ref.br mora odgovarati broju na mapi lokacije)	-
Mjesto povezivanja s kanalizacijom:	-
Koordinate u DKS-u	-
Naziv privrednog subjekta koje upravlja sistemom prikupljanja otpadnih voda:	-
Da li je kanalizacioni sistem priključen na uređaj za prečišćavanje?	-
Naziv konačnog recipijenta otpadnih voda iz kanalizacije:	-

Sva sanitarno-fekalna voda i sva ostala otpadna voda se koja nastaje u procesu rada i korištenja objekta isustaju vodonepropusnu betonsku višekomornu septičku jamu, bez preliva, zapremine $V=12 \text{ m}^3$, koja se redovno prazni shodno zaključenom ugovoru sa JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo.

Detalji o emisijama:

(1) Emitovana količina			
Prosječno/dan	m^3	Maksimalno/dan	m^3
Maksimalna vrijednost/sat	$-\text{m}^3$	-	-

2) Period ili periodi vremena u kojima se javljaju emisije uključujući dnevne ili sezonske varijacije (uključiti početak rada i/ili zaustavljanje):

Periodi emisije (prosjeak)	min/h	h/dan	dan/god
----------------------------	-------	-------	---------

4.4. Ispuštanja u sistem javne kanalizacije - Karakteristike emisija (popuniti jednu tabelu za svaku emisiono mjesto pojedinačno)

Referentni broj emisionog mjesta:

Parametar	Prije tretmana				Nakon tretmana (ispušteno)				Efikasnost uređaja za prečišćavanje (%)
	Maks. prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. prosječna vrijednost na dan (mg/l)	kg/dan	kg/godina	Maks. prosječna vrijednost na sat (mg/l)	Maks. prosječna vrijednost na dan (mg/l)	kg/dan	kg/godina	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4.4.1. Navesti granične vrijednosti emisija supstanci i parametre kvaliteta otpadnih voda (u skladu sa relevantnim propisima) koje pogoni i postrojenja ispuštaju u sistem javne kanalizaciju pri obavljanju svoje/ih djelatnosti.

5. Emisije u tlo

5.1 : Emisije u tlo (popuniti jednu stranicu za svako emisiono mjesto pojedinačno)

Emisiono mjesto ili područje emisije:

Referentna mapa lokacije Br.	-
Emisiono mjesto ili područje emisije Ref. Br:	Oborniske vode
Način ispuštanja emisije: (bušotine, bunari, propustljivi slojevi, kvašenje, razbacivanje itd.)	Oborniske vode se usmjeravaju podovima platoa ka rigolima i ispuštaju po okolnom terenu koji gravitira ka postojećem obodnom kanalu, koji ide u površinski vodotok.
Lokacija:	Krug pogona i postrojenja
Koordinate po DKS-u:	-
Visina ispusta: (u odnosu na nadmorsku visinu recipijenta)	-
Vodna klasifikacija recipijenta (podzemnog vodnog tijela) ¹ :	-
Ocjena osjetljivosti podzemnog vodnog tijela na zagađenost (uključujući i stepen osjetljivosti) :	-

Identitet i udaljenost izvora podzemnih voda koja su pod rizikom negativnog uticaja emisija (bunari, izvori itd.):	-
Identitet i udaljenost površinskih vodnih tijela koja su pod rizikom negativnog uticaja emisija:	-

(1) Ukoliko takva postoji

Detalji o emisijama:

(1) Emitovana količina			
Prosječno/dan	-m ³	Maksimalno/dan	-m ³
Maksimalna vrijednost/sat	-m ³		

2) Period ili periodi vremena u kojima se javljaju emisije uključujući dnevne ili sezonske varijacije (uključiti početak rada i/ili zaustavljanje):

Periodi emisije (prosjeak)	min/h	h/dan	dan/god
----------------------------	-------	-------	---------

5.2: Emisije u tlo – Karakteristike emisija (popuniti jednu tabelu za svako emisiono mjesto ili područje emisije pojedinačno)

Referentni broj emisionog mjesta/područja emisije:

Parametar	Prije tretmana				Nakon tretmana (ispušteno)				Efikasnost tretmana (%)
	Max. satna vrijednost (mg/l)	Max. dnevna vrijednost (mg/l)	kg/dan	kg/godina	Max. satna vrijednost (mg/l)	Max. dnevna vrijednost (mg/l)	kg/dan	kg/godina	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

***Nije primjenjivo**

5.3. Navesti granične vrijednosti emisija zagađujućih supstanci (u skladu sa relevantnim propisima) u tlo koje pogon i postrojenje emituje pri obavljanju svoje/ih djelatnosti.

/

6. Buka

6.1. Emisija buke – Zbirna lista izvora buke

Izvor	Emisiono mjesto Ref. Br	Oprema Ref. Br	Zvučni pritisak (1) (dBA) na referentnu udaljenost	Periodi emisije
Buka potiče od sredstava rada, transportnih sredstava (interni saobraćaj) i slično.	Mjerno mjesto 1	Sredstva rada, transportna sredstva i sl.	57,1	Mjerenje je vršeno na visini od 1,5 m, a Interval mjerenja 15 min. Buka potiče od sredstava rada, transportnih sredstava (interni saobraćaj) i sl.
Buka potiče od sredstava rada, transportnih sredstava (interni saobraćaj) i slično.	Mjerno mjesto 2	Sredstva rada, transportna sredstva i sl	55,3	
Buka potiče od sredstava rada, transportnih sredstava (interni saobraćaj) i slično.	Mjerno mjesto 3	Sredstva rada, transportna sredstva i sl	54,8	
Buka potiče od sredstava rada, transportnih sredstava (interni saobraćaj) i slično.	Mjerno mjesto 4	Sredstva rada, transportna sredstva i sl	55,8	

Jednokratno mjerenje Prilog 16.

6.2. Navesti granične vrijednosti emisija buke (u skladu sa relevantnim propisima) koje emituje pogon i postrojenje pri obavljanju svoje/ih djelatnosti

Područje	Namjena područja	Najviši dozvoljeni nivo okolinske buke (dBA)		
		15 min Leq		Vršni nivo
		Dan	Noć	L1
I	Bolničko, lječilišno	45	40	60
II	Turističko, rekreacijsko, oporavilišno	50	40	65
III	Čisto stambeno, vaspitno-obrazovne i zdravstvene institucije, javne zelene i rekreacione površine	55	45	70
IV	Trgovačko, poslovno, stambeno i stambeno uz saobraćajne koridore, skladišta bez teškog transporta	60	50	75
V	Poslovno, upravno, trgovačko, zanatsko, servisno	65	60	80
VI	Industrijsko, skladišno, servisno i saobraćajno područje bez stanovanja	70	70	85

7. Vibracije

Izvor	Emisiono mjesto Ref. Br	Oprema Ref. Br	Vrijednosti utvrđenog ubrzanja vibracije, aeq, (ms ⁻²)	Periodi emisije	Mapa lokacije (priložiti grafički dio)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

***Nije primjenjivo**

8. Nejonizirajuće zračenje

Izvor	Emisiono mjesto Ref. Br	Oprema Ref. Br	Vrijednosti nejonizirajućeg zračenja	Periodi emisije	Mapa lokacije (priložiti grafički dio)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

***Nije primjenjivo**

F. OPIS STANJA LOKACIJE POGONA/POSTROJENJA I PRAĆENJE STANJA OKOLIŠA

1. Stanje lokacije i uticaj aktivnosti postojećih i planiranih pogona i postrojenja

1.	Praćenje emisije	Pri tehnološkom procesu farme za tov pilića se vrši mjerenje emisije zagađujućih materija u zrak, monitorig otpadnih voda, monitoring buke i monitoring otpada u skladu sa okolinskom, vodnom dozvolom i rješenjem o upravljanju otpadom.
2.	Emisiona mjesta /tačke emisije (ispusti)	Za potrebe izrade zahtjeva za produženje okolinske dozvole urađena su sljedeća mjerenja: izvještaj o monitoringu emisija u zrak iz dimnjaka 1, izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda- oborinska voda iz obodnog kanala, izvještaj o mjerenju nivoa okolinske buke u krugu farme. <i>U prilogu br 16. su prikazana emisiona mjesta i njihove oznake.</i>
3.	Lokacija mjerenja/uzorkovanja	Kompleks farme za tov pilića <i>Emisije u zrak</i> Mjerno mjesto 1. Kotlovsko postrojenje br. 1 <i>Emisija u vodu</i> Mjerno mjesto 1(oborinska voda) - obodni kanal koji ide u površinske vode

		<i>Emisija buke</i> Mjerno mjesto 1 – Sjeverozapadno od postojećeg objekta, Mjerno mjesto 2 – Sjeveroistočno od postojećeg objekta, kod obodnog kanala oborinske vode. Mjerno mjesto 3 – Jugozapadno od pomoćnog objekta Mjerno mjesto 4 – Jugoistočno od pomoćnog objekta <i>U prilogu br 16. su prikazana mjerna mjesta okolinske buke</i>
4.	Metode mjerenja/uzorkovanja	Metode korištene za mjerenje i uzorkovanje su prikazane u izvještajima ovlaštene firme koja je radila ispitivanja. Prilog 14, 15 i 16 Također, detaljno je napisano u Tački br. 8 Opis planiranog monitoringa i planiranih mjera za smanjenje emisija.
5.	Učestalost mjerenja	Osnova za mjerenje, ispitivanje i ocjenu uticaja na okoliš u ovom slučaju su: - Zakon o zaštiti zraka („Službene novine Federacije BiH“, broj 72/24), koji propisuje ispitivanje jednom godišnje, -Uredba o uvjetima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne

		kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, brojevi 26/20, 96/20 i 1/24), -Zakon o zaštiti od buke („Službene novine FBiH“, broj 110/12), -Zakon o zaštiti od buke Kantona Sarajevo („Službene novine KS“, broj 23/16). Ispitivanje je provedeno u svrhu ishodovanja okolinske dozvole.
6.	Uslovi mjerenja/uzorkovanja	Uslovi mjerenja /uzorkovanja moraju zadovoljavati propisane standarde, tako da se mjerenja/uzorkovanja mogu provoditi tehnički odgovarajuće i bez opasnosti po izvršioca. Mjerenje emisija dimnih plinova: U toku kontinuiranog rada pogona Monitoring otpadnih voda: Uobičajan rad pogona Monitoring buke: Kontinuiran rad pogona
7.	Parametri nadzora rada pogona/postrojenja	- Emisija zagađujućih materija u zrak iz pogona, objekata i instalacija, te sa manipulativnih prostora; - Nadzor nad sakupljanjem, skladištenjem i otpremom opasnog otpada i uredno vođenje evidencije u cilju sprečavanja negativnih uticaja na okoliš
8.	Analitička metodologija.	Standardne metode i korištenje kalibriranih mjernih

		uređaja
9.	Ovlaštena laboratorija koja vrši mjerenja/uzorkovanja.	Ispitna laboratorija TQM d.o.o. Lukavac
10.	Laboratorij koja provodi analizu	Ispitna laboratorija TQM d.o.o. Lukavac
11.	Autorizacija/akreditacija za mjerenje ili autorizacija/akreditacija laboratorija.	Certifikat o akreditaciji broj LI 75-01
12.	Vrednovanje rezultata mjerenja	Vrednovanje rezultata mjerenja/monitoringa je izvršeno u odnosu na propisane granične vrijednosti u cilju analize i ocjene ispunjavanja zakonskih uvjeta i utvrđivanja negativnih uticaja na okoliš. <i>Buka:</i> Vrijednosti izmjerenih nivoa buke na svim mjernim mjestima ne prelaze granične vrijednosti, te je monitoringom utvrđeno da je buka koju stvara predmetni pogon u dozvoljenim granicama. <i>Emisije u zrak:</i> Vrijednosti izmjerenih parametara emisija uzrak na svim mjernim mjestima nalaze se u okviru graničnih vrijednosti propisanih važećim Pravilnikom. <i>Emisije u vode:</i> Vrijednosti izmjerenih parametara otpadnih voda na mjernim mjestima referentne oznake E1 su u skladu sa graničnim vrijednostima

		propisanim važećom Uredbom.
13.	Metoda evidencije i pohranjivanja podataka	Interno vođenje evidencija u elektronskoj formi i čuvanje važećih izvještaja u arhivi predmetnog društva.
14.	Planirane promjene nadzora	Temeljni cilj promjene nadzora jeste integriranje mjera i aktivnosti za sprečavanje / smanjenje emisija i negativnih uticaja na okoliš u sistem upravljanja proizvodnim procesima i radnim aktivnostima u proizvodnom kompleksu

2. Ocjena emisija u zrak

Referentni broj emisionog mjesta:

Emisiono mjesto	Opis	Detalji emisije (1)				Primjenjen sistem smanjenja (filteri, itd.)
Referentni brojevi		Materijal	mg/Nm ³ (2)	kg/h	kg/god.	
1-Kotao, dimnjak br.1	Postrojenje za sagorijevanje, koje se koristi kao izvor toplotne energije za farmu.	CO SO ₂ NO _x Čvrste čestice	522,63 621,76 145,55 52,36	-	-	Ne

3. Ocjena emisija u vode

3.1. Ocjena kvaliteta površinskih voda

Mjesto vršenja monitoringa/Koordinate po DKS-u :

43°41'16.60"S ; 18°26'42.64"l

Parametar (1)	Rezultati (mg/l)	Način uzimanja uzorka (automatski, ručno (trenutni jednokratni, trenutni kompozitni itd.)	Normalni analitički opseg	Analitička metoda/tehnika	Primjenjen sistem smanjenja zagađenja (filteri, itd.)
	09.01.2025. godine				
Ukupne suspendovane materije	23	Jednokratni	> 2 mg/l	BAS EN 872:2006	Po završetku jednog turnusa zbrinjavanje izmeta i stelje se vrši na propisno uređena mjesta (laguna/đubrenka). Na predmetnoj lokaciji, jugoistočno od objekta nalazi se armiranobetonska đubrenka za odlaganje čvrstog otpada od iznožavanja objekta. Vanjski gabariti đubrenke su 10,70x4,60 m sa visinom 1,80 m. Osnova đubrenke je unutrašnjih dimenzija 4,0x4,20m sa
Hemijska potrošnja kisika	<6		-	BAS ISO 15705:2005	
Biološka potrošnja kisika	1		-	BAS EN ISO 9408:2005	
Sadržaj rastvorenog kisika	5,35		> 2 mg/l	BAS EN ISO 5814:2014	
Amonijačni azot	0,21		< 0,5 mg/l	BAS ISO 7150 1:2002	
Ukupni azot	2,9		< 10 mg/l	BAS EN ISO 11905 1:2003	
Ukupni fosfor	0,047		<0,1 mg/l	BAS EN ISO 6878:2006	
Taložive materije	0,1		-<30 mg/l	BAS EN ISO 6341:2014	

					prilaznom rampom u dužini 6,0 i širine 4,20 m. Tehnološke otpadne vode od pranja prostora i opreme za tov pilića sakupljaju se u AB osočnoj jami.
--	--	--	--	--	--

3.2. Ocjena uticaja ispuštanja emisija u sistem javne kanalizacije

Nije primjenjivo

3.3. Ocjena kvaliteta podzemnih voda

Nije primjenjivo

4. Emisije u tlo

4.1. Rasprostiranje poljoprivrednog i nepoljoprivrednog otpada

Vlasnik zemljišta	Lokacija na kojoj se vrši rasprostiranje	Podaci sa mape br.	Ref. Br.	Potrebe za fosforom i đubrivom za svaku farmu (1)
-	-	-	-	-

Vlasnik zemljišta/Farmer _____

Referentna mapa _____

Identitet površine	-
Ukupna površina (ha)	-
(1) Upotrebljiva površina (ha)	-
Test zemljišta na fosfor mg/l	-
Datum izrade testa za fosfor	-
Kultura	-
Potrebe za fosforom (kg P/ha)	-
Količina mulja rasprostranjena na farmi (m ³ /ha)	-
Procjenjena količina fosfora u mulju rasprostranjenom na farmi (kg	-

P/ha)	
(2) Zapremina na koju treba da se aplicira (m ³ /ha)	-
Aplicirani fosfor (kg P/ha)	-
Ukupna količina rasprostranjenog mulja (m ³)	-

Ukupna količina koja se može unijeti na farmu

Koncentracija fosfora u materijalu koji se rasprostire	- kg fosfor/m ³
Koncentracija azota u materijalu koji se rasprostire	- kg azot/m ³
Primjenjen sistem smanjenja zagađenja (organska đubriva, itd.)	

*** Nije primjenjivo**

4.2. Ocjena kvaliteta zemljišta/ podzemnih voda

Monitoring kvaliteta zemljišta i podzemnih voda na predmetnoj lokaciji se ne provodi.

5. Opis mjera za spriječavanje produkcije otpada kao i za povrat korisnog materijala iz otpada koji producira postrojenje

Ocjena upravljanja otpadom

Naziv i broj otpada	Opis otpada	Godišnja količina proizvedenog otpada (t)	Godišnja količina obrađenog otpada (t)	Postupak obrade otpada i sistem smanjenja proizvodnje količina otpada	Otpad skladišten na lokaciji (metod, lokacija i ugovarač)
Talozi od ispiranja i čišćenja 02 01 01	Otpad nastaje pri održavanju objekata za tov pilića	0,792	0,792	-Odlaganje izvan lokacije Periodično pražnjenje KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo	-
Otpadna životinjska tkiva 02 01 02	Uginuli pilići tijekom jednog turnusa	200-600 kom/god	200-600 kom/god	-Odlaganje izvan lokacije Periodično pražnjenje KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo	-
Životinjske fekalije, urin, gnoj (uključujući pokvarenu slamu),	Slama i feces iz prostorija za tov	887.0 t/god	887.0 t/god	-Odlaganje izvan lokacije	-

efluenti koji se posebno sakupljaju i obrađuju van kruga njihovog nastanka 02 01 06	pilića			Zbrinjavanje od strane firme Aida-commerce d.o.o. Sarajevo	
Leteći pepeo od izgaranja treseta i neobrađenog drveta 10 01 03	Šljaka iz kotlova	2,018	2,018	-Odlaganje izvan lokacije Zbrinjavanje od strane firme Aida-commerce d.o.o. Sarajevo	-
Ambalaža od papira i kartona 15 01 01	Ambalaže sirovina i materijala	0,2396	0,2396	-Reciklaža izvan lokacije Zahvata; Treća lica u zavisnosti od dostupnosti i uslova otkupa	-
Mješani komunalni otpad 20 03 01	Nastaje pri korištenju objekta i rada pogona	3,5	3,5	-Razdvajanje , sortiranje, reciklaža izvan lokacije Zbrinjavanje od	-

				strane KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo	
Muljevi iz septičkih jama 20 03 04	Sanitarno-fekalna otpadna voda i otpadna voda od čišćenja	64	64	-Odlaganje izvan lokacije Zbrinjavanje od strane firme Aida- commerce d.o.o. Sarajevo	-

6. Ocjena ambijentalne buke

	Geografska širina i dužina u decimalnim stepenima (5 Sjever, 5 Istok)	Nivo buke /dB(A)			Način smanjenja i prigušenja buke (metodi, načini, i sl.)
		L(A)eq	L(A)10	L(A)90	
1. Granica instalacije					
Mjesto 1:	43°41'16.8"N 18°26'40.4"E	57,1	68,9	64,2	Rezultati mjerenja nivoa okolinske buke ZADOVOLJAVAJU propisane vrijednosti iz Zakona o zaštiti od buke („Službene novine FBiH“, br. 110/12) i Zakona o zaštiti od buke Kantona Sarajevo („Službene novine KS“, br. 23/16)
Mjesto 2:	43°41'16.8"N 18°26'42.5"E	55,3	66,1	61,2	
Mjesto 3:	43°41'12.9"N 18°26'41.6"E	54,8	63,9	58,6	
Mjesto 4:	43°41'12.8"N 18°26'44.4"E	55,8	64,2	59,9	
Lokacije osjetljive na buku					
Mjesto 1:	-	-	-	-	-
Mjesto 2:	-	-	-	-	-
Mjesto 3:	-	-	-	-	-
Mjesto 4:	-	-	-	-	-

Prilog 16. Emisiona mjesta prikazana u izvjestaju kontrolnog monitoringa buke.

7. Opis predloženih mjera za sprečavanje ili smanjenje emisija i/ili produkcije otpada iz postrojenja i rokovi za njihovu realizaciju

7.1. Navesti i opisati sve mjere, tehnologije i druge tehnike za sprečavanje (ili ukoliko to nije moguće), smanjenje emisija iz pogona postrojenja i rokove za njihovu realizaciju

Emisije u zrak

U toku rada farme za tov pilića potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- Redovno održavati kotlovnsko postrojenje, redovno čistiti sve kotlove i dimne kanale; *stalna mjera*
- Provoditi monitoring zagađujućih materija iz dimnjaka kotlova *jednom godišnje*;
- Upotrebljavati goriva koja su navedena u tehničkim podacima za ložište; *stalna mjera*
- Ne koristiti ugalj koji ima sadržaj sumpora iznad 1% i toplotnu moć nižu od 12000 kJ/kg. Dokaz o zadovoljavanju ovog uslova treba biti izdat od strane akreditovane laboratorije za analizu uglja prema BAS EN ISO 17025; *stalna mjera*
- Čvrsto gorivo koje se koristi za loženje treba biti zaštićeno od atmosferskih uticaja; *stalna mjera*
- Redovno čistiti prostor unutar pogona i oko objekta; *stalna mjera*

U toku izgradnje novoprojektovanog objekta potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- Vozila i mašine koje se koriste za građevinske radove treba tako izabrati da podliježu najnovijim standardima emisije zagađivača;
- Tokom građevinskih radova, ova vozila i mašine treba stalno održavati u najboljem stanju;
- Po potrebi u cilju smanjenja emisija prašine, vlažiti manevarske površine na gradilištu;
- Na gradilištu i po lokalnim saobraćajnicama smanjiti brzinu vožnje, kako bi se smanjila emisija prašine, naročito u slučaju sušnog vremena;
- Građevinski materijali i rezervno tlo, kod odlaganja na lokaciji i prevoza, će se tokom sušnog i vjetrovitog vremena pokrivati ili prskati vodom;
- Nakon izgradnje objekta potrebno izvršiti pranje svih okolnih ulica kako bi se spriječile daljnje emisije prašine;

Emisije u vode i tlo

U toku rada farme za tov pilića potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- Redovno održavati, prazniti i čistiti septičku jamu nakon svakog turnusa od strane ovlaštene firme; *stalna mjera*
- Ugraditi separator ulja i masti za prikupljanje oborinskih onečišćenih voda; *6 mj.*
- Objekte čija je svrha odvodnja i tretman onečišćenih otpadnih voda koje nastaju radom predmetnog pogona redovno održavati i koristiti na takav način koji će obezbijediti njihovu potpunu ispravnost i funkcionalnost; *stalna mjera*
- Objekat za prikupljanje tečnog otpada i krutog otpada moraju biti izvan uticaja velikih voda, vodonepropusni i dimenzionirani tako da obezbijede zrenje istog prije konačne dispozicije đubriva na poljoprivredne površine, kao i da se spriječi nekontrolisano rasipanje tečnog i krutog otpada po okolnom zemljištu; *Stalna mjera*
- Procjedne vode iz lagune za zbrinjavanje đubriva treba priključiti na sabirnu jamu, koja mora biti locirana izvan uticaja velikih voda. *Stalna mjera*
- Da korisnik objekta tehnološke otpadne vode koje nastaju od pranja objekta i opreme nakon svakog turnusa, prikupi sistemom slivnika sa rešetkom i odvede u dvokomornu vodonepropusnu AB septičku jamu bez preliva. *Stalna mjera*
- Izvršiti asfaltiranje ispred objekta; *6 mj.*
- Pridržavati se svih ostalih uslova propisanih u vodnoj dozvoli; *stalna mjera*

U toku izgradnje novoprojektovanog objekta potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- Definirati odgovarajuće skladištenje i rukovanje gorivom ili mazivima;
- Izbjegavati isticanja supstanci opasnih po zemljište i podzemne vode, kao što su ulja i maziva, a u slučaju nekontrolisanog treba preduzeti hitne akcije čišćenja;
- Otkopani, a neutrošeni materijal nije dopušteno odlagati na šumske i poljoprivredne površine, te "divlja" odlagališta, već na za to unaprijed određeno mjesto Planom uređenja gradilišta;
- Kretanje vozila i mehanizacije ograničiti na postojeće prometnice i zonu gradilišta, u svrhu očuvanja okolne vegetacije i zemljišta;
- Po potrebi prati točkove vozila kako bi se spriječilo raznošenje materijala na saobraćajnice van gradilišta;

- U toku izgradnje i eksploatacije (popravke i remontu) objekta, otpad koji nastaje, biti će sakupljan na separatan način i predavan ovlaštenom sakupljaču otpada;
- Otpadna ulja nastala tokom održavanja, skladištiti u za to specijalno određene posude, uskladištene na nepropusnoj podlozi, do preuzimanja od strane sakupljača ove vrste otpada;
- Eventualno u slučaju akcidentne situacije tokom izgradnje, zagađeni sloj treba ukloniti i tretirati kao opasni otpad te ga kao takvog treba zbrinuti na odgovarajući način putem ovlaštenog poduzeća. Upravo radi nepredvidivosti takvog scenarija potrebno je na gradilištu osigurati dovoljne količine upijajućih sredstava i specijalnih apsorbensa;

Emisije buke

U toku rada farme za tov pilića potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- Redovno održavanje mašina i opreme; *stalna mjera*
- Izolacija izvora buke u objektu;
- Ograničenje nepotrebnih izvora buke; *stalna mjera*
- Prilikom proširenja proizvodnje ili nabavke novih mašina, potrebno je procijeniti njihov uticaj na ukupni nivo buke.

U toku izgradnje novoprojektovanog objekta potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- Tokom izgradnje potrebno je obratiti pozornost na organizaciju gradilišta te na tehničku ispravnost strojeva koji djeluju na lokaciji kako bi se što je moguće više smanjila emisija buke;
- Radove prilikom kojih dolazi do većih emisija buke preporučuje se izvoditi tokom dana, poštujući radno vrijeme, a izbjegavajući noćni rad osim u slučajevima kada je to neophodno.

7.2. Navesti i opisati sve mjere za sprečavanje produkcije otpada i /ili povrata korisnog materijala iz otpada koji producira pogon i postrojenje i rokove za njihovu realizaciju

Mjere za sprečavanje produkcije otpada i /ili povrata korisnog materijala iz otpada:

- Upravlјati otpadom u skladu sa Planom upravlјanja otpadom, koji se ažurira najmanje jednomu pet godina, a po potrebi i češće; *stalna mjera*
- osigurati adekvatno prikupljanje svih vrsta otpada koji nastaju pri obavlјanju aktivnosti predmetnog pogona; - jasno definisati i označiti mјesto za privremeno prikupljanje otpada;
- obezbijediti kontejnere ili namјenske posude za odlaganje svih vrsta otpada koji nastaju na predmetnoj lokaciji;
- odvojeno odlagati opasni od neopasnog otpada;
- voditi evidenciju o količinama i vrstama nastalog otpada sa kojima se na mjesečnom i godišnjem nivou; za preuzimanje i odvoz svih vrsta otpada zaključiti ugovore sa specijaliziranim pravnim licima;
- u slučaju ispuštanja naftnih derivata, ulja i masti iz vozila, osigurati sredstva za upijanje naftnih derivata;
- sa otpadom postupati u skladu sa Planom upravlјanja otpadom; Plan upravlјanja otpadom treba ažurirati svakih pet godina u skladu sa članom 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravlјanju otpadom, "Službene novine Federacije BiH" br. 33/03, 72/09 I 92/17) ili prilikom svake značajnije promjene u radu pogona i postrojenja;
- Imenovati odgovornu osobu za Plan upravlјanja otpadom; Edukovati zaposlenike o upravlјanju otpadom, posebno opasnim otpadom;
- Prilikom predavanja/preuzimanja otpada voditi računa da otpad bude praćen transportnom dokumentacijom.
- Osigurati uslove za selektivno sakupljanje otpada po vrsti; *stalna mjera*
- Voditi evidenciju o količinama nastalih svih vrsta otpada na mjesečnom i godišnjem nivou; *stalna mjera*
- Voditi evidenciju o čišćenju i održavanju septičkih jama; *stalna mjera*
- Čuvati dokumentaciju o irednom odlaganju svih vrsta otpada; *stalna mjera*
- Provoditi obuke za uposlenike o upravlјanju otpadom. *stalna mjera*

7.3. Sistemi za smanjivanje i kontrolu emisija

Referentni broj emisionog mjesta:

Kontrolirani parametar (1)	Oprema (2)	Postojanost opreme	Kalibracija opreme	Podrška opreme
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

***Nije primjenjivo**

Praćeni parametar (1)	Monitoring koji treba da se izvede (3)	Oprema za monitoring	Kalibriranje opreme za monitoring
-	-	-	-

***Nije primjenjivo**

8. Opis planiranog monitoringa i planiranih mjera za smanjenje emisija

8.1. Monitoring emisija i mjesta uzimanja uzoraka (popuniti jedna tabelu za svako mjesto monitoringa pojedinačno)

Monitoring plan za mjerenje emisije zagađujućih materija u zrak				
Parametar	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzoraka	Metoda/tehnika analize
Sumpor (IV) oksid SO2	Jednom godišnje	Dimnjak kotla1 Dimnjak kotla 2	BAS ISO 7935:2000	BAS ISO 7935:2000
Azotni oksidi NOx			BAS EN 14792:2018	BAS EN 14792:2018
Ugljen (II) oksid CO			BAS EN 15058:2018	BAS EN 15058:2018
Čvrste čestice			BAS ISO 9096:2020	BAS ISO 9096:2020
Dimni broj			DIN 51402- 1:1986	DIN 51402- 1:1986
O2 [vol%], CO2 [vol%], temperatura [OC], pritisak [kPa], brzina [m/s] i vlaga[%] dimnih plinova			BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2023 BAS EN 14790:2018 BAS ISO 10780:2000	BAS EN 14789:2018 BAS ISO 12039:2023 BAS EN 14790:2018 BAS ISO 10780:2000
Monitoring plan za mjerenje emisija u vodu				

Parametar	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzoraka	Metoda/tehnika analize
Protok	Prema Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sistem javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/20 96/20, 1/24)	-	Ručno, trenutni jednokratni uzorak	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura				BAS DIN 38404- 4:2010
pH				BAS EN ISO 10523:2013
Elektorprovodljivost				BAS EN 27888:2002
Boja				BAS EN ISO 7887:2013
Ukupne suspendovane materije				BAS EN 872:2006
Hemijska potrošnja kiseonika				BAS ISO15705:2005
Biološka potrošnja kiseonika				BAS EN ISO 9408:2005
Sadržaj rastvorenog kisika				BAS EN ISO 5814:2014
Amonijačni azot				BAS ISO 7150-1:2002

Ukupni azot			BAS EN ISO 11905-1:2003
Ukupni fosfor			BAS EN ISO 6878:2006
Taložive tvari po Imhofu			St. Met. 2540(F), izd. APHAWWA-WEF 2023
Test toksičnosti (48LC50) Daphnia magna Straus (%)			BAS EN ISO 6341:2014
Ukupna masti i ulja			St. Met.5520(B), izd. APHAWWA-WEF 2023

Sva otpadna voda se koja nastaje u procesu rada i korištenja objekta ispušta se vodonepropusnu betonsku višekomornu septičku jamu, bez preliva, zapremine $V=12 \text{ m}^3$, koja se redovno prazni shodno zaključenom ugovoru sa JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo.

Monitoring plan za mjerenje nivoa okolinske buke				
Parametar	Učestalost monitoringa	Pristup mjernom mjestu	Metoda uzimanja uzoraka	Metoda/tehnika analize
Nivo buke/dB(A) L(A)eq	Prema zahtjevima iz rješenja o okolinskoj dozvoli. Preporučeno jednom u tri godine za period dana	Mjerna mjesta 1-4 (4 mjerna mjesta unutar granica parcele).	Automatska mjerenja BAS ISO 1996-1:2020 BAS ISO 1996- 2:2020	BAS ISO 1996-1:2020 BAS ISO 1996- 2:2020

8.2. Mjerna mjesta i monitoring okoliša (popuniti jednu tabelu za svako mjesto monitoringa pojedinačno)

Mjerna mjesta i monitoring su propisani u poglavlju 8.1. Monitoring emisija i mjesta uzimanja uzoraka.

9. Kriteriji za određivanje najboljih raspoloživih tehnika i usklađenost emisija iz pogona/postrojenja sa najboljim raspoloživim tehnikama (NRT)

9.1. Kriteriji za određivanje najboljih raspoloživih tehnika

1. Korištenje tehnologije pri kojoj nastaju male količine otpada;
2. Korištenje manje opasnih supstanci;
3. Podsticanje ponovne upotrebe i recikliranje supstanci koje nastaju i koje se koriste u postupku, i, ako je prikladno, otpada;
4. Uporedivi postupci, uređaji ili metode rada koje su uspješno isprobane u industrijskim razmjerima;
5. Tehnološki napredak i promjene u naučnim saznanjima i shvatanjima;
6. Priroda, učinci i količina predmetnih emisija;
7. Rokovi za stavljanje u pogon novih ili već postojećih postrojenja;
8. Vrijeme potrebno za uvođenje najboljih raspoloživih tehnika;
9. Potrošnja i osobine sirovina (uključujući vodu) koje se koriste u postupku, kao i njihova energetska efikasnost;
10. Potreba da se opći uticaj emisija na okoliš, kao i njihova opasnost za okoliš, spriječi ili svedemna minimum;
11. Potreba da se spriječe nesreće i da se posljedice za okoliš svedu na minimum;
12. Informacije koje objavljuju javne međunarodne organizacije.

9.2. Usklađenost emisija iz pogona/postrojenja sa najboljim raspoloživim tehnikama (NRT)

Na osnovu kriterija iz tačke 9.1. popuniti sljedeću tabelu usklađenosti emisija iz pogona/postrojenja sa najboljim raspoloživim tehnikama (NRT)

Opisati ukratko glavne alternative prijedloge sadržanih u zahtjevu, ukoliko ih ima.
Razmatrane su sljedeće glavne alternative predloženim tehnikama i tehnologijama za smanjenje utjecaja na okoliš: 1. Alternativa 1: Multifazno hranjenje sa smanjenim sadržajem azota i fosfora Uvođenje multifaznog hranjenja koje omogućava prilagođavanje prehrane prema starosnim grupama peradi, s posebnim naglaskom na smanjenje azota i fosfora u izmetu. Troškovi implementacije sistema za precizno mjerenje i distribuciju hrane trenutno nisu ekonomski isplativi. 2. Alternativa 2: Ventilacijski sistemi sa višestepenim pročišćavanjem zraka Instalacija ventilacijskih sistema s integriranim biofilterima i kaskadnim skruberima za

dodatnu redukciju emisija amonijaka, prašine i neugodnih mirisa.

Visoka cijena inicijalne instalacije i održavanja, te ograničena tehnička infrastruktura trenutnog objekta.

3. Alternativa 3: Anaerobna digestija gnoja

Obrada gnoja putem anaerobne digestije za proizvodnju bioplina i dodatno smanjenje emisija amonijaka.

Potrebna je značajna investicija u postrojenje za anaerobnu digestiju.

4. Alternativa 4: Pokrivanje skladišta gnoja sa fleksibilnim pokrovima

Korištenje fleksibilnih pokrova za skladištenje gnoja radi smanjenja emisija amonijaka i drugih zagađujućih tvari.

5. Alternativa 5: Energetska učinkovitost

Korištenje LED rasvjete i energetske efikasne ventilacijske sustave, zajedno s optimizacijom izolacije objekata, predstavlja praktično i održivo rješenje koje se može brzo implementirati. Ove mjere ne samo da smanjuju potrošnju energije i operativne troškove, već doprinose ukupnoj ekološkoj efikasnosti postrojenja.

6. Alternativa 6: Praćenje i mjerenje emisija

Redovno praćenje emisija u zrak, vodu i tlo ključna je komponenta odgovornog upravljanja okolišem. Ova mjera osigurava da postrojenje ostane usklađeno sa zakonodavstvom i standardima NRT, omogućavajući pravovremene prilagodbe i unapređenja. Implementacija sustava za monitoring pokazuje visok nivo odgovornosti i posvećenosti prema očuvanju okoliša i zaštiti zdravlja lokalne zajednice.

Predložene mjere i alternative predstavljaju smjernice za smanjenje negativnog utjecaja na okoliš, uz istovremeno očuvanje efikasnosti rada postrojenja.

Iako neke tehnologije trenutno nisu implementirane, postrojenje pokazuje spremnost za unapređenje u skladu s važećim zakonodavstvom i okolišnim standardima. Redovno praćenje, evaluacija i prilagođavanje mjera ključni su koraci za postizanje dugoročne održivosti.

Ovaj pristup osigurava odgovorno upravljanje resursima i zaštitu okoliša, čime se doprinosi lokalnoj zajednici i očuvanju prirodnih resursa.

Opisati sve okolinske aspekte koji su bili predviđeni u odnosu na čistije tehnologije, redukciju otpada i zamjenu sirovina.

Predviđeni su sljedeći ključni aspekti u skladu sa smjericama najboljih raspoloživih

tehnika (NRT):

1. Čistije tehnologije

- Primjena ventilacijskih sistema s niskom potrošnjom energije
- Korištenje LED rasvjete

LED rasvjeta se koristi kako bi se smanjila potrošnja energije, čime se doprinosi ukupnoj energetskej efikasnosti pogona.

- Kontrola vlage i temperature

Uvođenjem naprednih sistema za kontrolu vlage i temperature smanjuju se emisije amonijaka i neugodni mirisi, što direktno doprinosi boljoj kvaliteti zraka.

2. Redukcija otpada

- Prerada gnoja

Gnoj se obrađuje pomoću sušenja i kompostiranja, čime se smanjuje ukupna količina otpada, a proizvod koristi kao organsko đubrivo.

- Separacija otpadnih voda

Sistem za separaciju otpadnih voda sprječava kontaminaciju tla i vodotoka, omogućavajući adekvatno zbrinjavanje otpada.

- Smanjenje rasipanja hrane

Optimizirani sistemi hranjenja minimiziraju rasipanje hrane, čime se smanjuje količina biološkog otpada.

3. Zamjena sirovina

- Optimizacija prehrane peradi

Smanjenje upotrebe sirovina bogatih azotom i fosforom u prehrani peradi, uz dodavanje enzima poput fitaze radi bolje probavljivosti i smanjenja emisija azota i fosfora iz izmeta.

Ovi aspekti su usmjereni na smanjenje negativnog utjecaja na okoliš kroz primjenu održivih praksi i tehnologija, u skladu sa zahtjevima Direktive 2010/75/EU.

Opisati postojeće ili predložene mjere s ciljem da se obezbijedi:

1. Primjenjivanje najboljih dostupnih tehnika da bi se spriječile, ili gdje je to neizvodljivo, smanjile emisije iz instalacije;

1. Smanjenje emisija u zrak

- Primjena ventilacijskih sistema s filtracijom

Ventilacijski sistemi sa filtrima za smanjenje emisija prašine i amonijaka.

- **Sušenje gnoja**
Gnoj se suši u ventiliranim skladištima, što smanjuje emisije amonijaka i neugodnih mirisa.
- **Redovno održavanje sistema za kontrolu klime**
Optimizacija ventilacije i temperatura u objektima kako bi se smanjile emisije gasova.

2. Smanjenje emisija u vode i tlo

- **Separacija otpadnih voda**
Sistem separacije otpadnih voda kako bi se spriječilo kontaminiranje tla i podzemnih voda.
- **Pravilno skladištenje gnoja**
Gnoj se skladišti na betonskim površinama s nepropusnim pokrovima kako bi se spriječilo curenje i kontaminacija okoliša.
- **Racionalna primjena organskih đubriva**
Gnoj se koristi u preciznim količinama i u skladu s agrohemijskim analizama tla kako bi se spriječilo preopterećenje nutrijentima.

3. Povećanje energetske efikasnosti

- **Upotreba LED rasvjete**
LED rasvjeta značajno smanjuje potrošnju energije u objektima.
- **Optimizacija ventilacije i grijanja**
Korištenje energetski efikasnih ventilatora i sistema za grijanje smanjuje ukupnu potrošnju energije.

Razmatranje obnovljivih izvora energije

4. Održivo upravljanje otpadom

- **Kompostiranje gnoja**
Kompostiranje gnoja na licu mjesta omogućava njegovu ponovnu upotrebu kao kvalitetno organsko đubrivo.
- **Separacija i reciklaža**
Reciklaža pakovanja od hrane i drugih materijala koji nastaju u procesu rada.
- **Uklanjanje uginulih životinja**
Uginule životinje se odvoze specijaliziranim licenciranim firmama kako bi se osigurala pravilna obrada.

5. Optimizacija upotrebe sirovina

- **Precizno hranjenje peradi**

- **Dodavanje enzima u hranu**

Koristi se fitaza kako bi se smanjila potreba za dodatnim fosforom, čime se smanjuju emisije fosfata u okoliš.

- **Upotreba lokalnih resursa**

Preferira se korištenje lokalno dostupnih sirovina za proizvodnju hrane, čime se smanjuju transportni troškovi i emisije ugljen-dioksida.

Ove mjere su osmišljene u skladu s najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) i zakonskim zahtjevima kako bi se smanjio utjecaj na okoliš, povećala efikasnost i osigurala održivost poslovanja.

Obrazložiti izbor tehnologije i objasniti (uključujući i finansijske aspekte) zašto, ukoliko je bilo potrebno, nije implementirana tehnologija predložena u tehničkim uputstvima o najboljim raspoloživim tehnikama.

Obrazloženje izbora tehnologije

Tehnologije koje zadovoljavaju zakonske zahtjeve i smjernice najboljih raspoloživih tehnika (NRT), s naglaskom na ekološku održivost i ekonomsku isplativost. Odabrane tehnologije uključuju:

- **Ventilacijski sistemi sa standardnom filtracijom zraka**

- **Razlog izbora:** Ova tehnologija omogućava smanjenje emisija prašine i neugodnih mirisa uz niže troškove instalacije i održavanja u poređenju s naprednim biofilterima.
- **Finansijski aspekt:** Troškovi implementacije standardnih sistema ventilacije su značajno niži, dok je efikasnost u skladu sa zahtjevima za emisije.

- **Sušenje i skladištenje gnoja na licu mjesta**

- **Razlog izbora:** Sušenje gnoja omogućava smanjenje volumena otpada i emisija amonijaka, dok se osigurava njegova ponovna upotreba kao organsko đubrivo.
- **Finansijski aspekt:** Troškovi implementacije i održavanja su znatno niži nego kod anaerobne digestije ili naprednih sistema za preradu gnoja.

- **LED rasvjeta i energetske efikasne ventilatori**

- **Razlog izbora:** Korištenjem energetski efikasnih uređaja smanjuje se potrošnja energije i operativni troškovi, uz očuvanje optimalnih uslova za perad.
- **Finansijski aspekt:** Povrat investicije u LED rasvjetu očekuje se kroz smanjene račune za električnu energiju u periodu od 2 do 3 godine.

Razlozi za neimplementaciju određenih tehnologija iz NRT smjernica

- **Napredni višestepeni sistemi za pročišćavanje zraka (biofilteri i bioskruberi)**
 - **Razlog neimplementacije:** Ova tehnologija, iako ekološki superiorna, zahtijeva značajne investicije u opremu i infrastrukturu. Dodatno, troškovi održavanja i stručnog upravljanja premašuju trenutne kapacitete farme SD "Bostexfarm" d.o.o..
- **Anaerobna digestija gnoja**
 - **Razlog neimplementacije:** Postavljanje postrojenja za anaerobnu digestiju zahtijevalo bi rekonstrukciju skladišta gnoja i dodatnu infrastrukturu za prikupljanje i preradu bioplina.
- **Pokretni sistemi za distribuciju gnoja s niskim emisijama**
 - **Razlog neimplementacije:** Logistički izazovi i nedostatak dostupnih poljoprivrednih površina u blizini pogona otežavaju korištenje ove tehnologije.
 - **Finansijski aspekt:** Troškovi nabavke i održavanja specijalizirane opreme nisu opravdani s obzirom na relativno malu količinu gnoja koja se proizvodi.

Iako nisu implementirane sve predložene tehnologije iz NRT smjernica, odabrana rješenja pružaju zadovoljavajući nivo zaštite okoliša uz ekonomski održivo poslovanje. Planira se postupna nadogradnja sistema u budućnosti, u skladu s finansijskim mogućnostima i razvojem poslovanja.

Detaljno obrazložiti sva odstupanja od emisija vezanih za primjenu najboljih raspoloživih tehnika.

1. Emisije amonijaka iz skladištenja gnoja

- **NRT standard:** Prema smjernicama, skladišta gnoja trebaju biti pokrivena nepropusnim pokrovima kako bi se smanjile emisije amonijaka.
- **Plan za unapređenje:** U budućnosti se planira postavljanje fleksibilnih pokrova ili modernizacija skladišnih kapaciteta kroz fazne investicije.

2. Emisije prašine iz ventilacijskih sistema

- **NRT standard:** Napredni ventilacijski sistemi s integriranim biofilterima preporučuju se za smanjenje emisija prašine u zrak.
- **Plan za unapređenje:** Razmatra se postepena nadogradnja ventilacijskih sistema uključivanjem biofiltera uz podršku potencijalnih subvencija.

3. Emisije neprijatnih mirisa

- **NRT standard:** Preporučuje se korištenje tehnologija poput anaerobne digestije ili multifaznih pročišćivača zraka kako bi se minimizirali neprijatni mirisi.
- **Plan za unapređenje:** Provesti studiju izvodivosti za uvođenje digestije gnoja ili bioskrubera kada to omoguće finansijski i tehnički resursi.

4. Emisije otpadnih voda

- **NRT standard:** Preporučuje se instalacija sistema za tretman otpadnih voda, uključujući separaciju i filtraciju prije ispuštanja u okoliš.
- **Plan za unapređenje:** Uvesti jednostavne sisteme za filtraciju otpadnih voda kao prelazno rješenje, uz mogućnost implementacije modernih postrojenja u kasnijim fazama.

5. Emisije iz procesa hranjenja

- **NRT standard:** Multifazno hranjenje sa smanjenim sadržajem proteina i fosfora preporučuje se za smanjenje emisija azota i fosfora iz izmeta.

Razlog odstupanja: Implementacija multifaznih sistema zahtijeva naprednu opremu za precizno doziranje hrane. Postojeći planovi razvoja obuhvataju fazne nadogradnje koje će omogućiti daljnje smanjenje emisija i usklađivanje s naprednijim NRT standardima.

10. Program za unapređenje rada pogona/postrojenja

Prijedlog programa za unapređivanje rada pogona/postrojenja u cilju zaštite okoliša

Cilj programa:

Unaprijediti rad pogona SD "Bostexfarm" d.o.o. u skladu s najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) kako bi se smanjio negativan utjecaj na okoliš, povećala energetska efikasnost i optimizirali procesi upravljanja resursima.

1. Kratkoročne mjere (0–2 godine)

Optimizacija postojećih sistema za ventilaciju i skladištenje gnoja

Aktivnosti:

- Redovno održavanje ventilacijskih sistema radi smanjenja emisija prašine i mirisa.
- Postavljanje privremenih pokrova na skladišta gnoja za smanjenje emisija amonijaka.

Očekivani rezultati:

- Smanjenje emisija prašine i neprijatnih mirisa za najmanje 20%.

Edukacija osoblja

Aktivnosti:

- Organizacija obuka za pravilno upravljanje otpadom i gnojem.
- Informisanje zaposlenika o ekološkim standardima i smanjenju otpada.

Očekivani rezultati:

- Povećanje svijesti zaposlenika o ekološkim aspektima poslovanja.

Poboljšanje energetske efikasnosti

Aktivnosti:

- Instalacija LED rasvjete u svim objektima.
- Optimizacija rada sistema grijanja i hlađenja.

Očekivani rezultati:

- Smanjenje potrošnje energije za 10–15%.

2. Srednjoročne mjere (2–5 godina)

Implementacija multifaznog hranjenja

Aktivnosti:

- Uvođenje multifaznog hranjenja peradi radi optimizacije sadržaja azota i fosfora u prehrani.
- Nabavka opreme za precizno doziranje hrane.

Očekivani rezultati:

- Smanjenje emisija azota i fosfora za 15–20%.

Modernizacija skladišta gnoja

Aktivnosti:

- Postavljanje trajnih pokrova na skladišta gnoja radi redukcije emisija.
- Instalacija ventilacijskih sistema u skladištima.

Očekivani rezultati:

- Dodatno smanjenje emisija amonijaka i mirisa.

Poboljšanje upravljanja otpadnim vodama

Aktivnosti:

- Instalacija osnovnih sistema za separaciju i filtraciju otpadnih voda.
- Ponovno korištenje otpadnih voda za navodnjavanje.

Očekivani rezultati:

- Smanjenje rizika kontaminacije tla i podzemnih voda.

Dugoročne mjere (5–10 godina)

Instalacija anaerobnog digestora za preradu gnoja

Aktivnosti:

- Nabavka i instalacija postrojenja za anaerobnu digestiju.
- Korištenje bioplina kao obnovljivog izvora energije.

Očekivani rezultati:

- Smanjenje emisija amonijaka za 30–40%.
- Smanjenje ukupne količine otpada.

Uvođenje naprednih sistema za pročišćavanje zraka

Aktivnosti:

- Instalacija višestepenih biofiltera za ventilacione sisteme.
- Implementacija tehnologija za smanjenje prašine i mirisa.

Očekivani rezultati:

- Postizanje emisija u skladu s najstrožim NRT standardima.

Korištenje obnovljivih izvora energije

Aktivnosti:

- Instalacija solarnih panela na krovovima objekata.
- Razmatranje upotrebe biomase iz pogona za proizvodnju toplote.

Očekivani rezultati:

- Smanjenje potrošnje fosilnih goriva za 50%.

Monitoring i evaluacija

Aktivnosti:

- Kvartalno praćenje emisija u zrak, vodu i tlo.
- Ažuriranje programa na osnovu podataka iz monitoringa.

Očekivani rezultati:

- Kontinuirano poboljšanje ekološke performanse pogona.

Implementacija ovih mjera omogućit će smanjenje negativnog utjecaja na okoliš, povećanje energetske efikasnosti i usklađivanje s BAT standardima. Program se može provesti fazno, osiguravajući održivost i postizanje dugoročnih ekoloških ciljeva.

Navesti i opisati mjere kojima će se eliminisati ili svesti na najmanji mogući nivo sva odstupanja od performansi najboljih raspoloživih tehnika

Mjere za eliminaciju ili smanjenje odstupanja od performansi najboljih raspoloživih tehnika (NRT)

1. Emisije amonijaka iz skladišta gnoja

Predložene mjere:

- Postavljanje pokrova na skladišta gnoja: Instalacija fleksibilnih ili čvrstih pokrova na skladišta radi smanjenja emisija amonijaka.
- Poboljšanje ventilacije skladišta: Instalacija ventilacijskih sistema s kontrolisanim protokom zraka kako bi se smanjila akumulacija emisija.

Cilj: Redukcija emisija amonijaka za najmanje 30% kroz fizičku barijeru i kontrolisanu ventilaciju.

2. Emisije prašine iz ventilacijskih sistema

Predložene mjere:

- Dodavanje biofiltera u ventilacione sisteme: Ugradnja biofiltera za dodatnu filtraciju prašine i mikroorganizama iz izlaznog zraka.
- Redovno održavanje ventilacijskih sistema: Redovno čišćenje i zamjena filtera kako bi se osigurala maksimalna efikasnost.

Cilj: Smanjenje koncentracije prašine u zraku za 25–40%, u skladu s NRT preporukama.

3. Emisije neprijatnih mirisa

Predložene mjere:

- Primjena anaerobne digestije: Uvođenje sistema za preradu gnoja putem anaerobne digestije radi eliminacije neugodnih mirisa i proizvodnje bioplina.
- Instalacija bioskrubera: Upotreba bioskrubera za tretiranje izlaznog zraka iz objekata kako bi se neutralisali mirisi.
- Optimizacija upravljanja gnojem: Redovna obrada i odvoz gnoja kako bi se spriječila akumulacija mirisa.

Cilj: Smanjenje neugodnih mirisa za 50% kroz naprednu obradu otpada i pročišćavanje zraka.

4. Emisije otpadnih voda

Predložene mjere:

- Instalacija sistema za separaciju otpadnih voda: Separacija čvrstih i tečnih frakcija iz otpadnih voda prije njihove upotrebe ili odlaganja.
- Primjena prirodnih ili tehničkih filtera: Ugradnja jednostavnih sistema za filtraciju (šljunčani filteri, biološki filteri) kako bi se očistile otpadne vode prije ispuštanja u okoliš.
- Reciklaža otpadnih voda: Ponovno korištenje obrađenih otpadnih voda za navodnjavanje poljoprivrednih površina.

Cilj: Postizanje kvaliteta otpadnih voda u skladu s lokalnim zakonskim zahtjevima i NRT standardima.

5. Emisije azota i fosfora iz prehrane

Predložene mjere:

- Uvođenje multifaznog hranjenja: Precizna kontrola sadržaja azota i fosfora u prehrani peradi prema starosnim grupama i potrebama.
- Korištenje dodataka prehrani: Dodavanje fitaze i drugih enzima kako bi se povećala probavljivost nutrijenata i smanjila izlučivanje azota i fosfora.

Cilj: Smanjenje izlučivanja azota i fosfora za 20–30% kroz optimizaciju hranidbenih procesa.

6. Energetska efikasnost

Predložene mjere:

- Korištenje energetske efikasne opreme: Zamjena zastarjele rasvjete i ventilatora energetski efikasnim modelima.
- Instalacija solarnih panela: Korištenje obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne energije.
- Izolacija objekata: Poboljšanje termoizolacije objekata za smanjenje gubitaka energije tokom grijanja i hlađenja.

Cilj: Smanjenje potrošnje energije za 20–25%, uz povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora.

7. Upravljanje otpadom

Predložene mjere:

- Kompostiranje gnoja: Implementacija kontrolisanog kompostiranja gnoja kako bi se smanjila količina otpada i proizvelo organsko đubrivo.
- Redovan odvoz otpada: Ugovaranje sa ovlaštenim firmama za redovan odvoz opasnog i komunalnog otpada.

Cilj: Eliminacija nepropisnog odlaganja otpada i povećanje reciklaže.

Predložene mjere omogućit će eliminaciju ili značajno smanjenje odstupanja od NRT performansi, istovremeno osiguravajući usklađenost s pravnim propisima i smjernicama za zaštitu okoliša

Koji su rokovi predloženih mjera programa?

Predloženi rokovi za implementaciju mjera programa

Kratkoročne mjere (0–2 godine)

- **Postavljanje privremenih pokrova na skladišta gnoja**
 - **Rok:** 6–12 mjeseci.
- **Redovno održavanje ventilacijskih sistema i zamjena filtera**
 - **Rok:** Neposredna implementacija i kontinuirano održavanje (svaka 3 mjeseca).
- **Edukacija osoblja o okolišnim standardima i tehnikama upravljanja otpadom**

- **Rok:** U roku od 6 mjeseci od usvajanja programa.
- **Instalacija energetski efikasne LED rasvjete**

- **Rok:** 12–18 mjeseci.

Srednjoročne mjere (2–5 godina)

- **Implementacija multifaznog hranjenja**
 - **Rok:** 2–3 godine.
- **Postavljanje trajnih pokrova na skladišta gnoja i modernizacija skladišnih kapaciteta**
 - **Rok:** 3–4 godine.
- **Uvođenje osnovnih sistema za filtraciju otpadnih voda**
 - **Rok:** 2–3 godine.
- **Razmatranje nabavke i instalacije opreme za ponovno korištenje otpadnih voda u navodnjavanju**
 - **Rok:** 4 godine.

Dugoročne mjere (5–10 godina)

- **Instalacija anaerobnog digestora za preradu gnoja**
 - **Rok:** 6–8 godina.
- **Implementacija naprednih ventilacijskih sistema sa biofilterima**
 - **Rok:** 7 godina.
- **Instalacija solarnih panela i prelazak na obnovljive izvore energije**
 - **Rok:** 5–7 godina.
- **Kompletna automatizacija sistema za upravljanje otpadom**
 - **Rok:** 8–10 godina.

Predloženi rokovi omogućavaju faznu implementaciju mjera, počevši od onih koje zahtijevaju manja ulaganja i brzu realizaciju, do složenijih i finansijski zahtjevnijih rješenja. Na ovaj način osigurava se kontinuirano unapređenje rada pogona u skladu s NRT smjernicama.

Finansijska procjena predloženih mjera programa (izraziti u konvertibilnim markama)

Kratkoročne mjere (0–2 godine)

- **Postavljanje privremenih pokrova na skladišta gnoja**
 - **Trošak:** 50-100 KM/m².
- **Redovno održavanje ventilacijskih sistema i zamjena filtera**
 - **Trošak:** 5.000 KM godišnje (ukupno 10.000 KM za dvije godine).
- **Edukacija osoblja o okolišnim standardima i tehnikama upravljanja otpadom**
 - **Trošak:** 3.000–5.000 KM (jednokratno).
- **Instalacija energetski efikasne LED rasvjete**
 - **Trošak:** 15.000–20.000 KM.

Srednjoročne mjere (2–5 godina)

- **Implementacija multifaznog hranjenja**
 - **Trošak:** 50.000–70.000 KM.
- **Postavljanje trajnih pokrova na skladišta gnoja i modernizacija skladišnih kapaciteta**
 - **Trošak:** 80.000–120.000 KM.
- **Uvođenje osnovnih sistema za filtraciju otpadnih voda**
 - **Trošak:** 50.000 KM.
- **Razmatranje nabavke i instalacije opreme za ponovno korištenje otpadnih voda u navodnjavanju**
 - **Trošak:** 30.000–50.000 KM.

Dugoročne mjere (5–10 godina)

- **Instalacija anaerobnog digestora za preradu gnoja**
 - **Trošak:** 200.000–300.000 KM.
- **Implementacija naprednih ventilacijskih sistema sa biofilterima**
 - **Trošak:** 150.000–200.000 KM.
- **Instalacija solarnih panela i prelazak na obnovljive izvore energije**
 - **Trošak:** 100.000–150.000 KM.
- **Kompletna automatizacija sistema za upravljanje otpadom**
 - **Trošak:** 100.000–120.000 KM.

Ova procjena obuhvata troškove za nabavku, instalaciju i održavanje predloženih mjera. Iako su dugoročne mjere najskuplje, očekuje se povrat investicije kroz smanjenje operativnih troškova, veću energetska efikasnost i potencijalne subvencije ili donacije za implementaciju održivih tehnologija.

Procjena rezultata uvođenja svake od mjera iz programa na smanjenje emisija, energetska efikasnost, korišćenje sirovina, vode i energije.

Srednjoročne mjere (2–5 godina)

- **Implementacija multifaznog hranjenja**
 - **Smanjenje emisija:** Smanjenje azota i fosfora iz izmeta za 20–30%.
 - **Energetska efikasnost:** Nema direktnog utjecaja.
 - **Korišćenje sirovina:** Smanjenje potrošnje hrane za 5–10% kroz optimizaciju.
 - **Voda:** Manje utjecaja na zagađenje otpadnih voda.
 - **Energija:** Neznatan utjecaj.
- **Postavljanje trajnih pokrova na skladišta gnoja i modernizacija skladišnih kapaciteta**
 - **Smanjenje emisija:** Redukcija amonijaka za 40%.
 - **Energetska efikasnost:** Nema utjecaja.
 - **Korišćenje sirovina:** Poboľšano upravljanje otpadom.
 - **Voda:** Sprječavanje zagađenja podzemnih voda.
 - **Energija:** Neznatan utjecaj.
- **Uvođenje osnovnih sistema za filtraciju otpadnih voda**
 - **Smanjenje emisija:** Sprječavanje kontaminacije vode štetnim supstancama.
 - **Energetska efikasnost:** Nema direktnog utjecaja.
 - **Korišćenje sirovina:** Optimizacija u upotrebi hemikalija za tretman vode.
 - **Voda:** Poboľšanje kvaliteta otpadnih voda za 30%.
 - **Energija:** Potrošnja energije za filtraciju neznatno raste.
- **Reciklaža otpadnih voda za navodnjavanje**
 - **Smanjenje emisija:** Smanjenje ispuštanja nutrijenata u prirodni okoliš.

- **Energetska efikasnost:** Nema direktnog utjecaja.
- **Korištenje sirovina:** Ponovna upotreba resursa.
- **Voda:** Smanjenje potrošnje vode za navodnjavanje do 20%.
- **Energija:** Neznatan porast zbog pumpi za navodnjavanje.

Dugoročne mjere (5–10 godina)

- **Instalacija anaerobnog digestora za preradu gnoja**
 - **Smanjenje emisija:** Redukcija amonijaka za 50%.
 - **Energetska efikasnost:** Proizvodnja bioplina kao obnovljivog izvora energije.
 - **Korištenje sirovina:** Pretvaranje gnoja u korisne nusproizvode (biogas i kompost).
 - **Voda:** Sprječavanje kontaminacije.
 - **Energija:** Smanjenje potrošnje fosilnih goriva za 30–40%.
- **Implementacija naprednih ventilacijskih sistema sa biofilterima**
 - **Smanjenje emisija:** Smanjenje prašine, amonijaka i mirisa za 50%.
 - **Energetska efikasnost:** Potrošnja energije ostaje stabilna, uz ekološki napredak.
 - **Korištenje sirovina:** Neznatan utjecaj.
 - **Voda:** Nema utjecaja.
 - **Energija:** Potrošnja energije stabilna.
- **Instalacija solarnih panela**
 - **Smanjenje emisija:** Indirektno smanjenje CO₂ emisija kroz upotrebu solarne energije.
 - **Energetska efikasnost:** Smanjenje ovisnosti o mreži za 20–30%.
 - **Korištenje sirovina:** Nema utjecaja.
 - **Voda:** Nema utjecaja.
 - **Energija:** Zamjena 20–30% energije iz mreže obnovljivom energijom.
- **Kompletna automatizacija sistema za upravljanje otpadom**
 - **Smanjenje emisija:** Poboljšana kontrola svih emisija.

- **Energetska efikasnost:** Manja ovisnost o ručnim procesima.
- **Korištenje sirovina:** Maksimalna iskoristivost otpada.
- **Voda:** Optimizacija korištenja vode za čišćenje i navodnjavanje.
- **Energija:** Efikasnije korištenje energije kroz automatizaciju.

Smanjenje emisija: Sve mjere ukupno smanjuju emisije zagađujućih tvari (amonijaka, prašine, metana) za 30–50%.

Energetska efikasnost: Povećava se za 20–30% kroz optimizaciju i korištenje obnovljivih izvora energije.

Korištenje sirovina: Optimizira se za 10–20% kroz smanjenje otpada i bolje upravljanje resursima.

Voda: Pобољшanje kvaliteta otpadnih voda za 30–50% i smanjenje ukupne potrošnje za 20%.

Energija: Smanjenje potrošnje iz fosilnih izvora za 20–40%.

Opisati način izvještavanja o rezultatima izvršenja mjera odnosno predloženog programa.

Način izvještavanja o rezultatima izvršenja mjera i predloženog programa

Izvještavanje o rezultatima izvršenja mjera programa za unapređenje rada pogona i zaštitu okoliša u piličari SD “Bostexfarm” d.o.o. bit će organizovano kroz strukturiran proces koji osigurava transparentnost i praćenje napretka. Ključni elementi izvještavanja uključuju:

1. Periodični izvještaji

Izvještavanje će se obavljati u redovnim intervalima kako bi se osigurala kontinuirana procjena rezultata implementiranih mjera.

- **Kratkoročne mjere:** Kvartalno izvještavanje.
- **Srednjoročne i dugoročne mjere:** Polugodišnje ili godišnje izvještavanje.

Sadržaj izvještaja:

- Status realizacije mjera iz programa (npr. broj implementiranih mjera).
- Kvalitativni i kvantitativni rezultati (npr. smanjenje emisija, ušteda energije).

- Identifikacija problema i predložene korektivne mjere.

2. Posebni izvještaji

Za mjere sa značajnim utjecajem na okoliš ili energetske efikasnosti pripremaju se posebni izvještaji.

Sadržaj:

- Detaljna analiza utjecaja svake mjere.
- Podaci o emisijama prije i nakon implementacije.
- Fotografije, dijagrami ili tabele kao vizuelni prikaz rezultata.

Primjeri:

- Izvještaj o smanjenju emisija amonijaka nakon postavljanja pokrova na skladišta gnoja.
- Izvještaj o energetske uštedi nakon uvođenja LED rasvjete.

3. Monitoring podaci

Podaci iz redovnog monitoringa emisija i potrošnje resursa bit će ključni za izvještavanje.

Vrste podataka:

- Mjerenja emisija u zrak, vodu i tlo.
- Podaci o potrošnji energije i vode.
- Količina generisanog otpada i načini njegovog zbrinjavanja.

Periodičnost:

- Mjerenja emisija: Kvartalno ili prema zakonskim zahtjevima.
- Potrošnja resursa: Mjesečno ili kvartalno.

4. Interni izvještaji za upravu

Interni izvještaji pripremaju se za potrebe uprave kako bi se olakšalo donošenje odluka i osigurala usklađenost sa zakonskim obavezama.

Sadržaj:

- Sažetak ostvarenih rezultata.
- Procjena troškova i ušteda.
- Prijedlozi za daljnje aktivnosti i unapređenja.

5. Izvještavanje nadležnim organima

Zakonski obavezno izvještavanje prema nadležnim institucijama, kao što su ministarstvo ili inspekcije, obavljat će se u skladu s važećim propisima.

Vrsta izvještaja:

- Godišnji izvještaj o okolišu (uključuje sve ključne podatke).
- Izvještaj o usklađenosti s NRT standardima.

Sadržaj:

- Ključni rezultati implementiranih mjera.
- Usporedba s planiranim ciljevima i zakonskim normama.

6. Transparentnost i komunikacija s javnošću

7. Korektivne mjere

U slučaju odstupanja od planiranih ciljeva, izvještaji će uključivati:

- Identifikaciju uzroka odstupanja.
- Predložene korektivne mjere i rokove za njihovu implementaciju.
- Procjenu dodatnih troškova i utjecaja na okoliš.

Izvještavanje će biti ključni alat za praćenje napretka i osiguranje transparentnosti u sprovođenju mjera. Struktura izvještavanja omogućava pravovremeno prepoznavanje izazova i donošenje efikasnih odluka za daljnje unapređenje pogona i zaštite okoliša.

Navesti referentni dokument/a NRT (naziv, web stranica):

Referentni dokumenti o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT):

- **Naziv dokumenta:** "Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs (BREF)"
 - **Izvor:** European Integrated Pollution Prevention and Control Bureau (EIPPCB).
 - **Web stranica:** <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>
 - **Kratki opis:** Ovaj dokument daje sveobuhvatan pregled najboljih raspoloživih tehnika za intenzivan uzgoj peradi i svinja, uključujući tehnologije za smanjenje emisija, upravljanje otpadom, energetske efikasnost i optimizaciju resursa.
- **Naziv dokumenta:** "Najbolje raspoložive tehnike za intenzivni uzgoj peradi i svinja (BAT za BiH)"

• Izvor: Prevedena i prilagođena verzija BREF dokumenta za Bosnu i Hercegovinu. • Web stranica: Dostupan putem nadležnih organa za zaštitu okoliša ili platformi za nacionalnu implementaciju BAT standarda u BiH. • Kratki opis: Dokument pruža specifične upute za implementaciju BAT standarda u kontekstu zakonskih i okolišnih zahtjeva Bosne i Hercegovine.
• Naziv dokumenta: "Directive 2010/75/EU on Industrial Emissions (Integrated Pollution Prevention and Control)" • Izvor: Evropska unija (European Commission). • Web stranica: https://eur-lex.europa.eu/
Kratki opis: Pravna osnova za primjenu BAT standarda u industrijskim postrojenjima širom EU, uključujući pogone za intenzivan uzgoj peradi

11. Sprječavanje nesreća većih razmjera i reakcije u akcidentnim slučajevima

Koordinate lokacije rizičnog pogona/postrojenja prema državnom koordinatnom sistemu	-	
Koordinate lokacije susjednih pogona/postrojenja prema državnom koordinatnom sistemu	-	
Kategorija pogona/postrojenja koje je predmet zahtjeva	-	niži razred pogona/postrojenja
	-	viši razred pogona/postrojenja
Projektovani kapacitet rizične jedinice pogona/postrojenja	-	
Projektovani kapacitet ostalih susjednih jedinica	-	
Kratki opis okruženja područja postrojenja (položaj saobraćajnica, stambenih i poslovnih objekata u odnosu na postrojenje, s naglaskom na elemente koji bi mogli uzrokovati nesreću većih razmjera ili pogoršati njene posljedice).		
Priložiti kartu na kojoj je vidljivo najmanje 1 km u krugu područja postrojenja sa stambenim objektima ili elementima prirodnog okoliša koji mogu biti ugroženi (škola, bolnica, stadion, rijeka, šuma i dr.)		

Vrsta (naziv) opasne supstance u postrojenju.	-	
Hemijska oznaka opasne supstance	-	
CAS broj	-	
Kategorija opasne supstance	-	
Maksimalna količina u tonama	-	
Agregatno stanje opasne supstance	-	
Način skladištenja opasne supstance u pogonu/postrojenju	-	Podzemni spremnik
	-	Nadzemni spremnik
	-	Procesna oprema
	-	Cjevovod
	-	Ostalo (opisati)
Navedi listu mogućih situacija koje mogu imati uticaj na okoliš (unijeti dodatne redove po potrebi)		
Incidentna zagađenja voda i vodnog zemljišta u krugu SD "Bostexfarm" d.o.o., Trnovo mogu se desiti usljed: • isticanja djelimično tretiranih i/ili netretiranih otpadnih voda, • pucanja vodonepropusne sabirne jame bez preliva • nekontrolisanog rasipanja tečnog i krutog otpada (stelja, feces) • nekontrolisano odlaganje komunalnog otpada • nepravilnog odlaganja otpada uginulih pilića i drugih nusprodukata • nekontrolisanog odlaganja mulja, taloga i opasnog otpada koji može nastati na predmetnom objektu. • nepravilnog skladištenja gnoja • neispravnosti uređaja, strojeva i druge tehnološke opreme.		

Također mogući uzroci mogu biti i:

- Tehničko tehnološke nesreće (nenamjerna djelovanja);
- Prirodne katastrofe (potresi, poplave, odroni, klizanje tla).

Opisati postojeće ili predložene mjere, uključujući procedure za akcidentne slučajeve s ciljem smanjivanja uticaja emisija izazvanih prilikom nesreća, ili istjecanjem u okoliš

Mjere sprječavanja, odnosno umanjivanja onečišćenja u vode i tlo treba da bude kontinuirano i zbog toga je izrađen plan i program o provođenju mjera zaštite u skladu sa važećim zakonom i pravilnicima u domeni Zaštite okoliša, te korištenjem odobrenih najboljih raspoloživih tehnika (BAT), kao i implementacija i provođenje zahtjeva standarda ISO 14001.

Preduzimanje preventivnih mjera kojima se sprječava mogućnost nastanka incidentnog zagađenja voda je dužnost svakog uposlenika.

U tu svrhu neophodno je da sve osobe koje rade sa mogućim uzročnicima incidentnog zagađenja u procesu budu osposobljene za rad na siguran način uz poznavanje svojstava tih spojeva i procesa i mogućih zagađenja okoliša, te da se pridržavaju propisanih mjera zaštite na radu, zaštite od požara i eksplozije i sigurnih radnih postupaka.

Neophodno je preduzeti sve potrebne mjere za smanjenje količina otpadne vode, tj njeno prečišćavanje, smanjenje otpada, odnosno njegovo sigurno odlaganje i skladištenje. Na osnovu identifikovanih aktivnosti koje bi mogle ugroziti utvrđeno stanje vodotoka ili dovesti do zagađenja površinske i podzemne vode, predložene opšte mjere prevencije zaštite u slučaju incidentnih zagađenja su:

- Objekti za prikupljanje tečnog i krutog otpada (laguna) moraju biti dimenzionirani tako da obezbijede zrenje istog prije konačne dispozicije đubriva na poljoprivredne površine kao i da se spriječi nekontrolisano rasipanje tečnog i krutog otpada po okolnom zemljištu.
- Procjedne vode iz lagune za zbrinjavanje prostirke/đubriva potrebno je priključiti na sabirnu jamu u kojoj će se sakupljati otpadne vode nastale od pranja objekta.
- Redovno održavati, prazniti, i čistiti septičku jamu nakon svakog turnusa.
- Obavezno vršiti suho čišćenje prije pranja vodom.
- Da se spriječi nekontrolisano rasipanje tečnog i krutog otpada po okolnom zemljištu,
- Obavezno praktikovati suho čišćenje prije pranja vodom, da bi se uklonile organske nečistoće sa radnih površina.
- Vršiti bezbiježno skaldštenje i postupanje sa opasnim materijama i otpadom nastalim na predmetnom lokalitetu (adekvatnim mjerama onemogućiti bilo kakvo isticanje i rasipanje opasnih i štetnih materija na tlo i u vode).
- Sistemsko upravljanje otpadom, smanjenje količina nastalog otpada,

kategorizacija, odlaganje na za to predviđena mjesta privremenog i konačnog odlaganja. • Uginule piliće, propisno odlagati u namjesne bačve (sa poklopcem, ručkama i odušnim ventilima) • Koristiti kontejnere i odgovarajuće posude za sakupljanje i razvrstavanje raznih vrsta materijala. • Vršiti obuku i raditi na podizanju svijesti zaposlenih o unapređenju radnih procedura u cilju kontrole procesa i prevencije zagađivanja. • Imenovati uposlenika odgovornog za nadzor nad provođenjem obaveza iz okolinske dozvole, mjera i aktivnosti na sprječavanju i kontroli nastanka zagađenja, mjera planiranih za monitoring proizvodnje, nastanka otpada i emisija, te mjera iz Plana upravljanja otpadom. Postavljanje općih informacija o sigurnosnim mjerama u pogonima, a koje uključuju: • lokacija telefona, opreme za spašavanje, gašenje požara i prvu pomoć, detalje o tome kako obavijestiti druge ljude u slučaju opasnosti, zabrana radnji ili operacija u pogonu za koje nemaju odobrenja za njihovo izvodjenje. • Redovno servisirati i održavati instalacije, postrojenja i mehanizaciju te čistiti i održavati radne i pomoćne prostorije. • Pravovremeno ažuriranje i dopunjavanje uputstava i planova upravljanja u izvednim situacijama gdje su propisani redoslijed radnji i operacija u slučaju nastanka izvedne situacije.
Navesti mjere koje se preduzimaju u akcidentnim slučajevima izvan normalnog radnog vremena (noć, vikend, praznici)
-
Opisati postupke u slučajevima različitih od uobičajenih (puštanje u rad, curenja, defekti, kratkotrajni prekidi, itd.)
Ako je usljed iznenadnoga slučaja, kvara ili iz drugih razloga nastala opasnost od zagađenja vode, moraju se odmah poduzeti sve potrebne mjere kako bi se spriječili ili ublažili uticaji prouzrokovani incidentom te spriječio ponovni nastanak incidenta, a zatim, bez odlaganja, o tome obavijestiti najbližu policijsku upravu, vodnu inspekciju, federalnu inspekciju mjerodavnu za zaštitu okoliša, agenciju za vodno područje ili operativni centar civilne zaštite.
Navesti rokove za preduzimanje određenih aktivnosti i mjera, te odgovorne osobe
• Pintol Azra direktor • Drkić Zijo farmer • Brutus Vejsil farmer

Prilog 6. Operativni plan u slučaju zagađenja na vodama i obalnom vodnom zemljištu.

Prilog 17. Opći akt o održavanju, korištenju, promatranju i postupanju u slučaju kvara ili havarije na vodnim objektima

12. Opis ostalih mjera radi usklađivanja sa osnovnim obavezama operatera, sa fokusom na mjere nakon zatvaranja ili rušenja postrojenja. Remedijacija, prestanak aktivnosti, restart (ponovno paljenje/puštanje u rad) i briga po prestanku aktivnosti.

Opisati postojeće, ili predložene mjere za smanjenje uticaja na okoliš po prestanku rada dijela ili cijele instalacije, uključujući i mjere za brigu o potencijalnim zagađujućim ostacima poslije zatvaranja.
-
Rezultati ispitivanja lokacije u odnosu na postojeća zagađenja tla i podzemnih voda iz samog pogona/ postrojenja, ili prijedlog za provedbom takvog ispitivanja i prijedlog vremenskog okvira
-

13. Popis priloga

Prilog 1. Izvod iz planske dokumentacije

Prilog 2.

2.a. Rješenje o vodnoj dozvoli UP-1-21-3-40-099-4/25 od 13.03.2025. god.

2.b. Rješenje o prethodnoj vodnoj saglasnosti br. 07-06-21-9376/24 od 20.06.2024. god

2.c. Rješenje o vodnoj saglasnosti br. 07-06-21-9892/24 od 08.07.2024. god

2.d. Rješenje o prethodnoj vodnoj saglasnosti br. UP-1/21-1-40-299-5/24 od 22.07.2024. god

2.e. Rješenje o vodnoj saglasnosti UP-1/21-3-40-099-4/25 od 13.03.2025. gpd

2.f. Rješenje o vodnoj saglasnosti UP-1/21-2-40-111-2/25 od 14.03.2025. god

Prilog 3. Netehnički rezime

Prilog 4. Idejni projekat izgradnje planiranog objekta

Prilog 5. Plan upravljanja otpadom

5.a. Ugovor o pružanju usluga Aida-Commerce d.o.o. Sarajevo

5.b. Ugovor o zbrinjavanju životinjskog otpada Kantonalno Javno Komunalno Preduzeće „Rad“ d.o.o. Sarajevo

5.c. Odluka o imenovanju osobe za upravljanje otpadom

Prilog 6. Operativni plan u slučaju zagađenja na vodama i obalnom zemljištu

Prilog 7. Zemljišnoknjižni izvadak

Prilog 8.

8.a. Kopija katastarskog plana

8.b. Digitalni plan katastra komunalnih uređaja

Prilog 9. Izjava IV o tačnosti i istinitosti podataka

Prilog 10.

10.a. Uvjerenje o poreznoj registraciji

10.b. Rješenje za obrt UPI 02/5-20-971/22 od 06.09.2022.

10.c. Rješenje o urbanističkoj saglasnosti-produženje UP-1 02/2-65/25 od 22.01.2025. god- neovjerena kopija

10.d. Rješenje o okolinskoj dozvoli br. 05-23-15401/16 VI od 22.02.2017. god – neovjerena kopija

10.e. Odobrenje za građenje UP 20/2-23-1697/15 i upotrebna dozvola UP 02/2-23-2690/15

Prilog 11. Ortofoto-Pregledna situacija

Prilog 12. Situacija sa ucrtanim emisionim mjestima

Prilog 13. Tehnološka shema procesa proizvodnje

Prilog 14. Izvještaj o mjerenju emisije zagađujućih materija u zrak

Prilog 15. Izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda

Prilog 16. Izvještaj o mjerenju okolinske buke

Prilog 17. Opći akt o održanju, korištenju, promatranju i postupanju u slučaju kvara ili havarije na vodemin objektima